

Evy is alleen..

Alindo

Toke van Kuipers

Naamloze Vennootschap W. D. Meinema - Delft

Evy is alleen . . .

Musi slaat met haar lepel de maat (zie blz. 56).

Evvy is alleen . . .

DOOR

JOKE VAN KUIPERS

GEÏLLUSTREERD DOOR ADRI ALINDO

Zesde druk

W. D. MEINEMA N.V. - DELFT

1   Het vreemde eendje in de bijt

Er glijdt een zonnestraal door het raam van de meisjesschool juist langs de bank, waar een blond hoofdje zonder opzien over de boeken gebogen zit . . . Die Duitse rijtjes zijn zo moeilijk, zie je, en dadelijk gaat Roggetje overhoren. Ze krijgen maar vijf minuten . . .

De speelse zonnestraal glijdt over de glanzende blonde vlechten, één mét en één zonder strik, want vanmorgen, in de pauze, heeft Evy Vogelberg haar zoveelste strik verloren . . . De zonnestralen winnen het, hier en daar kijkt een meisje op en haar ogen dwalen héél eventjes naar buiten. Er ligt sneeuw — niet veel, een klein laagje. Als ze straks . . .

Maar juffrouw Roggers, de Duitse lerares, tikt vermanend op de lessenaar. In snel tempo moeten de woordjes elkaar opvolgen en het vinnige liniaaltje is geen ogenblik uit de maat. Toch kun je heerlijk even wegdoezelen, als een ander de beurt heeft.

Pats, op Evy's bank valt een wit, toegevouwen briefje. „Doorgeven!” fluistert Greetje Post achter haar. „'t Is voor Ria.”

Evy smokkelt het in de slap neerhangende hand uit de bank vóór haar . . . Och, ja, natuurlijk is het briefje niet voor haar, Evy! Wie zou Evy Vogelberg iets zo bijzonders te vertellen hebben, dat het niet wachten kan tot vier uur? Als Roggetje zich even omkeert om een meervoudsvorm op het bord te schrijven, draait Ria zich met haar lachende ogen om in de bank. Ze geeft Steffie een knipoogje. En zo van terzij ziet Evy wel meer van die lachende ogen hier en daar. Die ogen hebben een blij geheimpje met elkaar en o, Evy kan wel raden, wat het is. Is Steffie van den Bos zondag

... hier en daar kijkt een meisje op.

niet jarig en vraagt ze niet álle Westerlingen? De Overkanters, dat gaat natuurlijk niet, die zouden zo laat niet meer naar huis kunnen; en die zijn ook onder *elkaar* vriendinnen, zoals de Westerlingen dat zijn, en de Ooster- en Noordelingen, vriendinnen, die met elkaar naar school en naar huis fietsen... Zij, Evy, hoort nergens bij, en tóch woont ze in 't westen, net als Steffie, Greetje en de anderen. Maar zij heeft geen fiets, zie je, vader vindt haar nog te jong om door die drukke stad te rijden.

Eigenlijk is het ook maar een klein eindje...

Maar al hād ze die fiets nu... Zal ze zich ooit thuis gaan voelen tussen die meisjes hier, zij, die van een andere school komt, zij, die zo'n héél ander thuis heeft dan Steffie, Greetje of Ria?

Zij kijken naar haar jurken, naar haar vlechten. En

stilletjes, dat weet ze zeker, maken ze grapjes over haar vader, die toch zo knap is en les geeft in de hoogste klassen van de H.B.S.; haar vader, die boeken schrijft over planten en dieren . . . En over juffrouw Jetje lachen ze, die haar ééns uit school is komen halen . . . en ja, over Evy óók. En omdat we allemaal in ons hart wel een beetje ijdel zijn, doet dát het meeste pijn . . . Had vader haar maar nooit, nooit naar het meisjes-instituut gedaan . . .

Maar je leerde er véél. En het was niet zo ver van huis als vaders H.B.S. En het was toch ook niet zo prettig om les te hebben van je eigen vader, vooral niet, als je weet, dat ze een loopje met hem nemen, die jongens en die meisjes daar . . . Evy weet het. Steffie en Greetje hebben 't er eens uitgeflapt. „Jouw vader, die kan geen orde houden op school, zeg!”

Dat weten ze van hun broers. Evy krijgt weer een kleur, als ze er aan denkt . . . Opletten toch, dadelijk krijgt ze een beurt.

Roggetje kijkt naar haar over haar bril — en Roggetje is niet mis. O, het briefje terug! Achter Joop Verveens brede rug moet Evy de grote letters van Ria wel lezen, ze kan niet anders. „Dolletjes, 'k doe m'n blauwe taf aan, zeg! Ria.”

Zie je wel, zie je wel! Evy zegt het zachtjes in zichzelf, terwijl ze het briefje zo onhandig doorgeeft, dat Roggetje het haast móét zien. Maar die heeft al haar aandacht bij Greetjes beurt. Het liniaaltje is Greetje vér vooruit. Ze kent er niets van. Dadelijk begint ze te huilen . . . En Roggetje kán niet tegen tranen. „Zo redt Greetje zich altijd!” weet Evy.

En ze peinst verder, dat ze de hele klas naar vindt en flauw, dat het echte ijdeltuiten zijn, allemaal! En dat ze ze lekker niet nodig heeft, die nuffen!

Taf, wie heeft er nu een jurk van taf? Doe je dat niet om een zieke vinger? Zij geeft niet eens om jurken. Zij geeft om boeken! Wie zou er thuis zoveel grote-mensenboeken mogen lezen als zij, Evy . . . ?

Maar diep in haar hart schreit iets om een vriendinnetje, een echte, trouwe vriendin. En om een jurk — een mooie jurk, niet zo'n stijve, zoals juffrouw Jetje ze maakt, maar een gezellige, zoals Jo ze draagt en Steffie en Greetje . . .

Maar die hebben natuurlijk allemaal ook een moeder.

Evy kan niet weten, dat ze vanmorgen in het fietsenhok de hoofden bij elkaar gestoken hebben, de vriendinnen.

„Ik wou Evy Vogelberg ook vragen,” heeft Steffie gezegd. „Moeder vindt . . .” Maar Ria, die al bijna vijftien is en Steffie de baas is, beslist: „Nee hoor, dat kind vraag je niet . . . stel je voor, ik weet zeker, dat ze niet eens een jurk heeft!”

„Ik geloof toch wel, dat ze leuk is,” verweert Steffie zich nog even. „En ze is zo knap op school!” Ria voelt zich getroffen op een zwak plekje; zij, Ria, zit al voor de tweede keer in de achtste klas. „Zal ik jullie eens wat zeggen!” roept ze. „Evy zal 't niet eens prettig vinden. Ze is altijd 't liefst allen. Wacht ze ooit op één van ons? En nu, met de sneeuw, ben jij toch niet op de fiets, Greet en Joop óók niet.” „Als je haar vraagt, blijf ik weg,” zegt Grada Visser dan en trekt haar neusje op. „'t Zijn rare mensen!” zegt tante.

En dan durft Steffie niet meer te vertellen, wat háár moeder heeft gezegd. Want stel je voor, dat Grada wegbleef . . . Grada, die al bij haar zit vanaf de eerste klas . . . Die elke keer zo'n heel mooi cadeautje meebrengt, als Steffie jarig is . . .

2 Maar er blijft er altijd één over

Er loopt die middag, al is 't haast niet te begrijpen, toch zo'n tevreden meisje langs de besneeuwde weg. Ze gaat de singels af; 't is wel om, maar in de stad is 't

nu een morspartij en hier, buiten . . . Er zingt een blij liedje in haar hart. Heeft mijnheer Tervoren dat gewekt, daar net, 't laatste uur Nederlandse taal?

Hij heeft Evy's opstelschrift het laatst genomen en hij is bij haar bank komen staan. „Flink, Eefje — mag ik dit wel voorlezen?” Er is zo'n blij gevoel in Evy's hart gekomen, zo'n prettig gevoel, ook omdat alle meisjes keken en verbaasd luisterden. En in een flits heeft ze gedacht: „De meisjes, ze zullen lachen om de Thompsonfamilie en daarover gaat het opstel eigenlijk helemaal . . . En de Thompsons zijn te lief . . . het mag niet!”

Hulp zoekend hebben haar grijze ogen naar hem opgezien. En hij heeft het begrepen. „Liever niet!” heeft ze eerlijk gezegd. Dan hoeft het niet, het schrift is op tafel neergelegd en ze zijn verder gegaan met de les.

Evy loopt langs de singels naar huis. „Een geliefd spel uit mijn kinderjaren” is de opgave geweest en natuurlijk heeft ze toen aan de Thompsons gedacht. Nooit, nooit mogen *deze* meisjes weten, dat ze nóg met hen speelt en hele verhalen met hen uitdenkt. Ze zouden lachen!

Maar wat is opstellen maken toch heerlijk! En wat kan mijnheer Tervoren je toch goed begrijpen.

Het laatste huis in de smalle straat, waar de acacia's fors zijn uitgegroeid, is een huis van grauwe baksteen met een brede deur en hoge ramen. Het is een somber huis en het is zo jammer, dat de kleine stadstuin op het noorden ligt, zodat er niets groeien wil uit gebrek aan zon.

Maar mijnheer Vogelberg, die dit huis koos, toen hij benoemd werd als leraar aan de H.B.S., heeft tóch niet veel tijd voor tuinieren. Avond aan avond zit hij over boeken gebogen, reist af en toe voor lessen en lezingen. Het kan dikwijls gebeuren, dat Evy hem zelfs aan tafel niet ziet. Stil is hij altijd en afgetrokken, Evy heeft hem bijna nooit anders gekend. Ze was nog geen vijf jaar, toen het grote verdriet over hem kwam, omdat haar moeder stierf.

Het huis is eigenlijk veel te groot, maar er zijn twee ongebruikte kamers boven voor Coby, die op kamers woont in Amsterdam, omdat ze daar lerares is aan de Huishoudschool en voor Karel, die voor tandarts studeert.

Evy is altijd het kleine zusje voor hen geweest en dat blijft ze ook, hoewel ze nu al dertien is. Ze waren al op de H.B.S., toen zij nog niet eens naar school ging.

En toch kan ze de vrolijke stemmen van haar broer en zuster vaak missen, als het zo heel stil is in huis. Als juffrouw Jetje, die sinds moeders dood de huishouding heeft waargenomen en al een daagje ouder wordt, een middagdutje doet en vader uit is of studeert.

Als Evy nu de huisdeur binnenkomt en haar voeten stevig afstampt op de mat, (Catrien roept het tot twee keer toe nog uit de keuken . . .) bedenkt ze opeens met schrik, dat juffrouw Jetje weer zeuren zal over de strik. Dat „Jetje” bromt is 't minste, maar ze zal het aan vader vertellen en het is zo erg, dat álles, álles geld kost. En ze moeten zuinig zijn in deze tijd, waarom, dat weet Evy niet recht, maar ze denkt plots aan de goede, bedroefde ogen van haar vader, die niet zo lang geleden heeft gezegd: „Jouw slordigheid kost mij geld, Eva, en ik heb niet veel tegenwoordig . . .”

En vaag weet Evy, dat Karel véél geld kost en dat vader niet veel lessen heeft hier. Alleen in de hoge klassen . . . Evy weet óók waarom . . .

En dan vlecht ze vlug voor de spiegel in de gang één vlecht. Het staat raar, en de meisjes morgen! Zal ze vader eens vragen, of ze 't afknippen mag? Dan kost 't nooit geen strikken meer! Maar het mag vast niet. Moeder had ook lang blond haar met kleine krulletjes, die niet weg te kammen waren . . . Evy weet dat nog . . . moeder! Er was een veilig plekje op haar schoot, in haar arm.

Moeder heette Eva. Zij Eveline! Maar vader zegt tóch Eva, nooit Evy, zoals ze zichzelf genoemd heeft, toen ze heel klein was, en zoals ze haar nu noemen op school.

Mijnheer Tervoren zegt altijd zo gezellig Eefje . . . Mijnheer Tervoren! Dan golft het blijde gevoel weer in haar op om dat heerlijke van het opstel. Daar staat iets onder, iets, dat géén van de meisjes hoeft te weten en dat toch zo'n heerlijk geheim is om met je zelf te hebben.

Maar in de huiskamer is 't niet gezellig. Er staat geen thee op het lichtje. Juffrouw Jetje is zeker uitgegaan . . .

„Naar de tandarts!” weet ze plots . . . Er ligt een briefje op tafel. „Denk je om de volière?” Dan trekt Evy zelf de zware gordijnen dicht, omdat de schemer zo grijs is en zo grauw en ze knipt de grote lamp aan. Ze vraagt aan de sloffende Catrien, die in het buffet rommelt: „Waarom is er geen thee?” en ze hoort, dat het helemaal niet aardig klinkt. Catrien heeft het toch óók druk.

Dan gaat ze, ontevreden op zichzelf, naar de grote zijkamer, waar haar taak wacht. Het verzorgen van de volière. Maandags, dinsdags en vrijdags — dan is vader zo laat thuis. Anders doet hij dat het liefste zelf; de ranke, tere vogeltjes, die óók z'n vrouw altijd heeft verzorgd en waar ze zoveel van hield, zijn de enige, die nog ontspanning kunnen brengen op z'n zorgelijk ge-laat. Ze kennen hem, genieten soms de volle vrijheid in de zijkamer — de enige zonnige kamer van het huis.

Maar Evy houdt er *niet* van. Waaróm, dat weet ze eigenlijk zélf niet. Omdat vader háár altijd het laatst ziet en de kanaries het eerst. Omdat hij over háár hoofdje zo zelden glimlacht en over Hansje en Tim, de twee tamste vogeltjes, wél. Omdat het vervelend is om zaad-bakjes en drinkbakken schoon te maken en de vloer van schoon zand te voorzien . . . als je véél liever wat ánders zou willen doen.

Evy heeft niet veel huishoudelijke taken. Juffrouw Jetje — de korte dikke, maar altijd bezige juffrouw Jetje doet alles veel liever zelf. „Want dan gaat het vlugger én beter, Eef!”

Maar aan het weinige, dat ze moet verrichten, heeft Evy een hekel.

De maaltijd is kort en gehaast. Vader moet naar Leiden en juffrouw Jetje heeft haar wekelijkse uitgaansavond; het is vrijdag. Vader kijkt een beetje afwezig op zij. „Dat treft nu niet voor jou, Eva.” Dan een beetje onhandig: „Maar Catrien is gelukkig thuis.”

„Ik heb veel werk,” zegt Evy onverschillig. Dan ziet juffrouw Jetje de éne vlecht. „Heb je je haar anders gedaan?”

Eefje kijkt opzij. „'k Vind 't zo wel eens leuk,” zegt ze snel. En bedenkt, dat ze twee nieuwe strikken zal moeten kopen, want deze lelijke groene kleur is toch niet bij te krijgen. Ze zal er wel een paar weken voor moeten sparen, maar dan neemt ze lekker donkerblauwe.

Hoe komt het, dat het blijde gevoel van vanmiddag helemaal weg is uit haar hart, als ze onder de lamp zit tussen de stapeltjes boeken en schriften . . . ? Haar hand gaat langs de omgekrulde punten en ezelsoren . . . Het is wél waar, dat ze slordig is. Roggetje heeft er gisteren zo afkeurend naar gekeken. Ze moet ze kaften, nodig!

Wat is het stil in huis. Wat zou Catrien nu doen? Zou die óók alleen zijn? Coby en Karel hebben elkaar, daar in Amsterdam, Vader geniet, als hij in Leiden bij die professoren zit . . . en juffrouw Jetje met de vriendinnen van de naaikrans. Maar bij wie behoort Evy nu eigenlijk?

Evy houdt van huiswerk maken. 't Kan zo fijn vlotten! Maar vanavond doet het dat niet . . . Heeft ze haar thema-boek nu vergeten? En Roggetje is niet voor de poes. Halen? Bij Ria . . . Bij Steffie?

Nee! Ze denkt aan die mooie huizen op de singel . . . aan die spottende ogen van Ria, die altijd weer willen zeggen: „Je bent zo'n raar kind, zo dromerig, zo slordig, zo . . .” Eenmaal heeft ze 't echt zelf gehoord, toen ze dachten, dat ze al weg was . . .

„Nacht, Catrien.”

De anderen wonen zo ver. En ze zullen 't raar vinden.
Dan maar liever strafwerk . . . En straks gaat ze fijn
boven in bed nog wat lezen . . .

Ze steekt om negen uur haar hoofdje om de keuken-
deur.

„Nacht, Catrien.”

Catrien heeft een zwarte breikous onderhanden en
kijkt op de keukenklok. Naast die klok hangt een kleu-
rige tekst; de woorden heeft Evy al gespeld, toen ze een
klein meisje was. „De Heer is mij een toevlucht te
allen tijde.” Madeliefjes en rozen in een krans er omheen.

De uitleg heeft Catrien haar ook gegeven, Catrien,
die iedere zondag naar de kerk gaat en alles van de
Bijbel weet . . .

Maar Evy heeft het niet begrepen. Natuurlijk weet
ze wel van God en de Here Jezus en is ze een enkele
maal met haar vader meegeweest naar de kerk . . .
Ook herinnert ze zich, dat ze lang een kindergebedje
bad . . . Word je daar op een dag te groot voor . . .?
Soms weet ze heel zeker, dat moeder het allemaal ge-
weten heeft en 't haar nu zou kunnen uitleggen.

Catrien kijkt over haar bril naar Eefje en bromt:
„Denk uwes om de levertraan!” Evy komt er niet van
af. Juffrouw Jetje heeft haar orders gegeven.

Iedere avond is het weer een strijd met dat walgelijke,
gele goedje, maar juffrouw Jetje houdt vol. 't Is het
enige, waardoor dat spichtige Eefje flink kan worden,
want weet je, haar moeder . . . en dan fluistert juf-
frouw Jetje iets tegen de vriendinnen . . .

Evy trekt af . . . „Sturmfels” in haar tas. Sturmfels
is een prachtig boek uit moeders kastje, waarvan vader
haar de sleutel gaf, toen ze twaalf werd . . .

Maar hoe komt het, dat het vanavond niet zo boeit?
Ze trekt de dekens hoog op, maar het is koud . . .
Haar gedachten dwalen af naar de meisjes van school,
naar het feestje bij Steffie en de gezelligheid van de
vriendinnen onder elkaar, naar hun geheimpjes, hun
briefjes.

En Evy probeert hardop tegen zichzelf te zeggen, dat zij 't veel, véél leuker heeft, dan al die nare nuffen en dat briefjes altijd strafwerk opleveren, maar het stemmetje in haar hart blijft schreien om een echte vriendin, om een geheimzinnig leuk briefje in je kastje . . .

De doos met de Thompsons staat op haar kastje. Hoeveel jaren heeft Evy met ze gespeeld en alles aan hen verteld! Ze heeft ze zorgvuldig gezocht uit Coby's Engelse modeplaten en ze netjes uitgeknipt. Maar daar denkt ze nooit aan. De lieve blonde Thompsonmoeder leeft en luistert — de Thompsontantes delen ál je vreugden en zorgen — de Thompsonkinderen zijn met Evy opgegroeid — de Thompsonvader is zo'n vrolijke, gebruikte man . . .

Maar vanavond denkt Evy: „Waarom liet mijn moedertje me zo alleen? Waarom heb ik geen tantes? Waarom hebben alle mensen in dit huis toch vrienden, waarbij ze horen . . . en waarom blijft er altijd één over?”

Catrien sloft de gang over, de trap op naar haar kamertje. En Catrien heeft de kerk. Zou die haar blij maken? Evy zou 't wel eens willen vragen. Evy heeft eigenlijk zo héél veel vragen . . .

Er komen een paar tranen op Sturmfels, maar dat moet een vergissing zijn, want Evy Vogelberg schreit toch nooit . . .

Vóór zich op de muur van het kamertje ziet ze die tekst weer van Catrien — de rozen en slingers vond ze zo mooi als klein. kind. Nu zijn het de woorden, die tot haar hartje spreken.

Is de Heer een Vriend van allen? Wie heeft haar dit toch gezegd? Aan wie zou ze dit alles toch eens durven vragen? Of wie zou er haar nu eens zo maar van vertellen? Op school spreekt niemand over God.

Het is heel laat, als Eefje die avond inslaapt. En toch heeft ze bijna niets in Sturmfels gelezen.

Het ligt onder het kussen, waarop het warrige, krullige, blonde haar ligt uitgespreid. Want de strik is de dikke vlecht ontsnapt . . .

3 De zondag, die een zonnedag was . . .

Als je opgestaan bent, lijkt alles zo heel anders in het nuchtere morgenlicht. Je kunt niet begrijpen, dat je zulke ernstige vragen hebt willen doen aan Catrien, die de kachel oppookt en moppert op de sneeuwboel buiten.

Maar Evy houdt van die dansende vlokken, die hier en daar tegen de huiskamerramen plakken. De singel zal zo mooi zijn en ze is zo lekker vroeg. Misschien nog tijd om de Duitse thema voor schooltijd te maken, zodat Roggetje niets merkt?

Vandaag is het bovendien zaterdag. Tot elf uur school . . . 'n fijn, nieuw bibliotheekboek en een heerlijke vrije middag! De zondagen zijn niet zo prettig als de zaterdagen. Ten minste, als Coby en Karel er niet zijn en die komen maar ééns in de maand een weekend thuis.

Nee, de zondagen, dat zijn die eindeloos stille dagen, waarop je je vaak eenzaam voelt, omdat het bibliotheekboek al lang uit is en omdat je, als vader niet opkijkt uit zijn boek en juffrouw Jetje vaak in de middag uitgaat, telkens moet denken, hoe heerlijk het nu toch zijn zou, als je een vriendin had, die de ene zondag bij jou mocht zijn en jij de andere zondag bij haar . . .

Evy eet haar ei met kleine hapjes en kijkt tevreden naar de klok. Ze is zo vroeg vanmorgen.

En dan, net als ze haar vingerdoekje in 't ringetje schuift en met een korte groet van tafel wil opstaan, zakt de krant en haar vader wendt zich naar haar toe. „Eva, ik heb een uitnodiging voor zondagmiddag bij mijn collega van Vleuten. Prettige, jonge mensen. Zij vroegen me ook ten eten, maar toen dacht ik aan jou.

Nu heeft mevrouw de uitnodiging voor ons beiden gegeven, ten minste, als jij er lust in hebt. Wat denk je er van?"

Mijnheer Vogelberg spreekt zelden zoveel woorden achter elkaar. Nu zwijgt hij en kijkt naar 'n dochtertje.

Evy moet het even verwerken. Vader, die aan háár gedacht heeft, vader, die vindt, dat het voor Evy ongezellig moet zijn, als hij óók 's zondags niet aan tafel is . . . Op visite bij prettige, jonge mensen, die ze weliswaar niet kent, maar die vreemde dame heeft haar óók ten eten gevraagd, haar, Evy Vogelberg, die juist gisteravond stil verdriet heeft gehad, óók al omdat het vandaag de dag is van Steffie's verjaarspartijtje, waar *niemand* aan haar heeft gedacht.

„Er zijn twee kleine meisjes, geloof ik,” zegt vader.

„Ik vindt het prettig!” Evy gespt haar tas dicht.

De heer Vogelberg is helemaal niet afwezig vanmorgen. Hij denkt zelfs aan juffrouw Jetje. Wilde zij niet graag eens een dagje naar haar nicht in Dordrecht? Zou dat nog geregeld kunnen worden . . . ?

En Evy loopt de singels langs naar school. De thema komt niet af voor schooltijd en ze moet het welverdiende standje om haar vergeetachtigheid van Roggetje in ontvangst nemen.

Maar toch . . . het blijde liedje blijft zingen in haar hart, die zaterdag, die zondagmorgen!

„We lopen!” beslist vader, die veel van wandelen houdt. En Evy is als hij. Heerlijk vindt ze de tocht door de besneeuwde buitenwijken, al zal die een uur duren. Ze gaan naast elkaar, zonder veel woorden en op de grote bruggen staan ze even stil en kijken met eenzelfde trots over de Maas, de rivier van hun stad! Er liggen weinig grote schepen. „Dat komt door de oorlog!” weet Evy. Ze staren naar de brede, met sneeuw bedekte ijsschotsen. „Als de haven weer 't leven heeft, Eva . . . !” zegt mijnheer Vogelberg en het klinkt als een zucht en Evy begrijpt iets van het grote verlangen in zijn stem. Ze deelt met haar vader de liefde voor

haar geboortestad, die van haar havens leven moet; ze deelt tóch wel véél met vader, weet ze opeens; het is goed, om zo naast hem te gaan, te kijken en te zwijgen.

Het vredige tuindorp ligt als toegedekt met een witte, donzen deken. Evy komt hier zelden en haar ogen glinsteren, als haar vader het hekje opent van een lief huis, niet groot . . . Er zijn *nu* al hyacinten voor de ramen en krokussen — Evy heeft het in één oogopslag gezien.

Het is trouwens net, alsof ze nu een sprookjeswereld binnenwandelt. Vóór ze goed en wel alles in zich heeft kunnen opnemen, zit ze al in een laag stoeltje bij 't open haardvuur tegenover de vriendelijke, blonde gastvrouw, die er uitziet als een meisje, zo jong nog.

Ze hoort haar vader geanimeerd praten met de gespierde jonge H.B.S.-leraar, die een deel van vaders lessen waarneemt en zo getapt is bij de jongens . . . ze weet dat. Maar ze ziet óók, hoe deze twee mensen met eerbied opzien naar haar vader, hoe ze luisteren, als hij iets vertelt.

Vader is hier anders . . . anders dan thuis, anders dan op straat, waar ze hem wel eens ziet aankomen met z'n aktentas onder de arm, mager, gebogen-oud, z'n scherpe gebogen neus, waarom de jongens hem Kanarie noemen, omdat ze 't weten van de volière . . . Hebben dat de jongens, die vader thuis bijwerkt voor het examen (en dat met eindeloos geduld en goedheid) oververteld . . .; hebben ze daarom die spotnaam bedacht?

Vader denkt dus aan haar. Denkt zij eigenlijk aan hem? Zo zelden. En toch is hij haar eigen vader . . .

Er is misschien nooit een zondag geweest, waarop er zoveel gedachten door Evy's hoofd spelen als juist nu, op deze zonnedag.

En toch hoort ze zichzelf óók praten; vertelt ze tot haar verbazing van school, van haar liefhebberijen aan die aandachtig luisterende vrouw tegenover haar, die zo lief is en zo . . . mooi.

Evy heeft twee vlechten en één strik er onderaan voor hen samen . . . en gelukkig kleurt de groene strik zo goed bij haar jurk en zijn haar handen vandaag bij uitzondering eens keurig.

Wat is er met Evy Vogelberg, dat ze aan zulke dingen zit te denken? Alles, alles hier is zo smaakvol, zo fijn, zo gezellig en vrolijk en toch heus niet zo deftig mischien . . .

Wat zou juffrouw Jetje zeggen van het kleedje in de hoek, waarop de kleine, blonde Lot zit met al haar speelgoedbeesten . . . „Ze mag dicht bij haar ouders spelen, omdat het vandaag zondag is,” heeft mevrouw dadelijk uitgelegd. Bloemen . . . dat vindt juffrouw Jetje niet prettig om de rommel, die ze maken, als ze aan 't uitvallen gaan. Maar Evy's hart gaat uit naar ál die kleurrijke heerlijkheid op de vensterbank, op de piano, op de lage tafeltjes en de boekenkasten met de glazen deuren, zodat je de fleurige bandjes kunt zien.

Nieneke heeft haar verlegenheid al gauw overwonnen en leunt tegen de nieuwe tante aan, terwijl ze vertrouwelijk vertelt, dat ze al zes is en op school gaat en dat ze die verjaardag op school heeft mogen vieren met zo'n grote zak, waarin rose kaakjes zitten, „ja tante — aan de éne kant kaak en aan de andere kant rose suiker!” Nu komt Lot met een uitgeknipt kaboutertje.

En dan ziet Evy zich heus bezig met het knippen van poppetjes en stoeltjes en tafeltjes, aan elke kant een kleuter, met behulp van haar kleine schaar en een witte kaart uit haar tas.

De kinderen zijn opgetogen en juichen bij elk klein kunststuk, dat uit Evy's vingers komt, Evy, die heus niet voor niets zoveel jaren van alles heeft gemaakt ten gerieve van de Thompsons . . .

Mevrouw van Vleuten zegt met een glimlach: „Ze laten je dadelijk niet meer weggaan, tante Evy!” En haar bruine ogen zoeken die van het meisje. „Kom toch eens meer, kind!”

En het is Evy, als heeft ze deze dame al lang gekend

en met een stralende blik zegt ze: „O, héél graag, mevrouw.”

Later wordt ze door de zusjes meegetrokken om hun schatten te zien . . . En als ze weer op haar plaatsje zit en een kopje thee drinkt, peutert de kleine, laag aan de muur, een punaise los en komt aandragen met een plaat, die behoedzaam op Evy's schoot wordt neergelegd als een grote schat van de kleine Lot. Eerbiedig zegt het hoge stemmetje, terwijl de kleine vinger wijst: „Dit is mijn lieve Heilandsplaat. Wil jij Lot vertellen van de bruin en zwart kinderties, tante?”

Evy kijkt stil. „Dit is de Here Jezus,” weet ze. Kinderen uit alle landen houdt Hij met Zijn arm omvat . . . Maar och, wat weet ze eigenlijk weinig van Hem. „Vertel eens!” vleit het stemmetje naast haar, „van toen de lieve Heiland bood beekt . . .”

„Brood breekt!” verbetert de oudste ernstig.

Een beetje hulpeloos kijkt Evy naar mevrouw. „Ik weet zo weinig van Hem!” zegt ze zacht. „Kan jij me dat verhaal vertellen, Nieneke?” En zelfs de heren staken hun gesprek, als het hoge kinderstemmetje gaat vertellen van de Heiland, Die van een klein beetje brood een heleboel gemaakt heeft, omdat Hij immers alles kan en zoveel van die mensen hield, die honger hadden . . .

Het is, alsof Evy Vogelberg in een nieuw land komt, in een land vol lichte blijdschap en grote mogelijkheden.

Later zit ze aan tafel tussen Nieneke en Lot en ziet naar hun eerbiedig gebogen hoofdjes. En voor het eerst denkt Evy er over na, dat zij haar welvoorziene tafel thuis altijd zo als iets vanzelfsprekends heeft aanvaard. Hier bidt de vader hardop en innig als tot Iemand, Die hij liefheeft . . . als sprak hij tot z'n vrouw, tot Nieneke of Lot: . . . „Heiland, wij danken U voor deze maaltijd. Wil ons ook versterken met Uw liefde, amen.”

Misschien is het hier zo in huis, omdat er dat eenvoudige plankje hangt, dat Evy telkens moet zien vanaf haar plaats aan tafel: „Jezus Christus is de Gast aan

iedere maaltijd, de stille Toehoorder bij ieder gesprek, de liefdevolle Vriend van ieder, die zich tot Hem wendt."

Dan keren Lot en Nieneke hun gezichtjes naar de nieuwe tante toe en vragen héél benieuwd, waar zij nu 't meest van houdt, van doperwtjes of van peentjes.

„Is Evy op catechisatie, mijnheer Vogelberg?“ vraagt mevrouw.

De ernstige, blauwe ogen van de vader zien opeens Evy, zoals ze daar zit tussen deze fleurige kleintjes, die zo'n heerlijk thuis hebben hier, zo'n thuis, als hij Evy niet heeft kunnen geven. Maar dat andere, dat heerlijke van God . . . daar had hij met haar over moeten spreken, zoals haar moeder dat zou hebben gedaan. Evy is nog zo jong, ja, maar zoals ze daar nu zit, wordt ze al een groot meisje. Evy is geen kind meer, zoals Lot en Nieneke.

„Ik heb er wel eens over gedacht!“ zegt hij. „Eva is nu dertien jaar en haar moeder zou het graag hebben gezien. Maar ik ben zo weinig op de hoogte van deze dingen!“ eindigt hij zacht met een zucht.

„Zou je wel willen, Evy? Een vriend van ons, Ds. Westhof, heeft een prettige catechisatie voor jongens en meisjes! Ik geloof wel, dat je 't er goed zou hebben.“

En Evy ziet in haar gedachten alle vragen, waarop ze zo graag een antwoord zou willen hebben . . . Er zou iemand zijn, die dit misschien wist. Ze zou ook veel willen leren van Jezus, de Heiland!

„Ik zou graag gaan, vader!“ zegt ze vast en ferm.

En die avond, terwijl ze telkens met spijt ziet, hoe vlug de wijzers de uren van deze heerlijke dag wegtikken, terwijl ze meehelpt om de peuters in bed te leggen en met mevrouw liedjes zingt bij de piano, van die leuke Franse liedjes, die ze op de schoolzangles leren, weet ze diep in haar binnenste, als een zoete troost: „Het heerlijke is nog *niet* voorbij . . . er komt weer iets nieuws en alles zal misschien nog veel heerlijker worden. Was dat dan tóch bidden, wat ik vrijdagavond heb gedaan en heeft God het gehoord . . .?“

Grada Vissers zwarte ogen fonkelen van plezier. „Het gym is al lang uit, jongens, en ze wachten ons op bij het plein . . .!”

Ze zijn allemaal zonder fiets en proberen langs een omweg naar huis te gaan. Maar de sneeuw is véél te fijn voor een heerlijk ballengevecht en al die jolige gymnasiasten hebben op de meisjes gewacht. Een regen van ballen suist hen om de oren. Maar de meisjes laten zich niet onbetuigd . . .

Grada is de onstuimigste en wildste van allen. „Dat komt vast, omdat ze uit Indonesië komt,” denkt Evy, die al een eind verder bij de tramhalte staat. Als er nu maar gauw een tram komt — eerst nog naar huis. En om half zeven begint de catechisatie . . . In de verte ziet ze het kluwen meisjes, kijk die Steffie eens heerlijk ingewreven worden!

Grappig, dat zij, Evy, nét zo'n leuke puntmuts heeft als Grada. En zij had 'm 't eerste . . . verleden jaar zelf uitgekozen voor haar verjaardag . . . Hoor nu toch eens, hoe die Grada te keer gaat! Ze hebben haar zeker ook te pakken. Grada gooit ballen naar links en rechts, holt dan weg en verstopt zich . . . Het zelfde ogenblik krijgt Evy een flinke lading sneeuw in haar aandachtige gezichtje gewreven. Oh, brr . . .!

Toch lacht ze en kijkt naar haar belager, die haar onmiddellijk loslaat en zich een beetje verschrikt om-draait — „o zeg, nu heb ik een verkeerde hier — jij hebt blond haar — dat zwarte deerntje heeft me gegoooid!”

„Jij hebt ook dezelfde muts op!” En een beetje verlegen klopt hij de sneeuw van haar schouders. „Ik kwam hier voorbij en kreeg lust om mee te doen. Ik ga niet eens op 't gym, maar op de H.B.S. 't Spijt me, hoor!”

Oh, brr...!

Meteen springt hij op de tram. Evy loopt op een holletje terug naar de halte en wacht. Stampvol is de tram. Als haringen in een ton gepakt staan de mensen op het achterbalkon. Bij de halte staat Evy en mag nog net mee. Vier minuten later ontdekken ze elkaar pas.

„Je gaat op 't instituut, hè?” zegt de jongen vrolijk.

Hij heeft een gezellig, open gezicht.

„Ik op de H.B.S., zoals ik je al zei! Van sneeuw gesproken, zeg! We hadden vanmorgen een goede mop in de klas onder natuurkunde. Van Vleuten was ziek

en dus hadden we de Kanarie, daar kun je altijd wel heibel maken. We hadden een weddenschap aangegaan, wie 't raam op zou durven schuiven en 'm een sneeuwbal in 't gezicht gooien, als hij bezig was met z'n maatglasjes. Dan heeft hij nergens anders oog of oor voor. Ik schoof 't raam op en m'n buurman keilde het balletje . . . rinkerdekink — de man schrok zich 'n aap! Twee bekerglazen kapot . . . En kwaad, dat ie was! Vroeg, wie 't gedaan had. Maar Palm zei niks!"

Hij kijkt eens naar haar. „Vindt ze 't verhaal niet leuk? 't Lijkt toch een vlot meisje; ze was niet eens kwaad, daarnet . . . Ze kijkt strak. Zou ze zelf nooit van een grapje houden op dat saaië meisjesinstituut?"

„En jij, zei jij ook niets?"

„Nee," zegt hij, „waarom?" Hij kleurt toch even. „Bekerglasjes genoeg in de wereld, hoor!"

En dan zegt ze ferm: „Bij Van Vleuten zouden jullie zoiets niet durven, hè?"

„Ken je 'm?"

„Ja!" zegt ze en ze gebruikt een jongensterm: „Hij is fideel."

Ze staat dus tóch aan zijn kant. En hij begint uit te leggen, waarom ze altijd herrie schoppen bij de Kanarie; hij maakt het er immers naar met z'n getier . . . „Hij kan ons niet aan, zie je!"

Ze kijkt hem eens aan en zegt effen: „O ja, juist!"

„Ik houd ook van een goede mop. Maar je moet 'm uithalen bij iemand, die je wél aan kan. Dat is sportief! Maar heb je 't tóch gedaan, heb dan ook de moed om er eerlijk voor uit te komen. Adio!" De jongen kijkt haar aan met iets van vage bewondering: „Die durft!" Ze springt vlug en behendig van de treeplank, als de tram juist stilstaat.

„Wat bezielt me eigenlijk," denkt ze. „Hij weet immers niet, dat het *mijn* vader is . . ."

En op weg naar huis voelt ze niets van triomf, maar ze heeft opeens een hekel aan alles en iedereen en ook aan haar vader, die ze een spotnaam geven en

die houterig doet en die de jongens nooit, nooit een fidele vent zullen noemen . . .

Een uurtje later stapt ze weer uit een andere tram, ergens in het hartje van de stad. Ze haalt een adres uit haar handtasje en blijft eindelijk staan voor een smalle deur naast de Grote Kerk. Ze vraagt de portierster; een klein trapje op, eerste deur rechts.

Niemand kent haar, en zij kent niemand. Stil zijn de gangen, de portalen. Is zij te vroeg? Een der lokalen staat open, banken van saai bruin hout, een orgel . . . Hierheen? Ze loopt een portaal over; er staat weer een deur open, helder lamplicht, een eiken tafel in hoefijzervorm — een boeket lila tulpen.

Bij de geopende kast staat een grote, gebogen gestalte. Even kruipt er iets vreemds in Evy's keel, dan klopt ze en staat tegenover Ds. Westhof. Kortaf zegt ze haar boodschap, zoals ze 't van harte meent: „Ik zou graag hier op catechisatie komen, want ik zou meer van Jezus Christus willen weten. Ik ben bijna veertien jaar. Ik heet Eveline Vogelberg!”

Twee ernstige ogen zien haar aan. „Wees hartelijk welkom!” En een hoekplaats wordt haar gewezen, naast de predikant zelf, want nu gaat hij zitten, terwijl de anderen binnenkomen, jongens en meisjes van haar leeftijd. Allen zien naar Evy. Evy kijkt rond, ze voelt zich niet op haar gemak . . . Mooi, warm doen deze muren aan — notehout. Er hangt een enkele plaat. Dáár tegenover haar is iets bekends, iets dat Evy doet gevoelen, dat ze hier thuis is . . . de Heilandsplaat van kleine Lot . . .! Alleen véél groter. Ernstig en liefdevol zien Zijn zachte ogen Evy aan. „Wees hartelijk welkom, hier!”

Als de dominee de namen opnoemt, doet een vrolijke, donkere stem haar opzien. Dat gezicht kent ze — de jongen van de sneeuwbal! Heel even moet ze opzij kijken, als de dominee de naam en het adres van haar,

de nieuwelinge, noteert. Hij kijkt recht voor zich uit. Heeft hij alles begrepen?

Evy Vogelberg heeft dus andere gedachten, die haar bezighouden. Bovendien valt ze midden in deze cursus. Maar ondanks dit alles zit ze even later met hart en ziel te luisteren naar wat de dominee vertelt. Over de wonderlijke naam van God gaat het.

Het volk, waarover het verhaal spreekt, mag Hem Jehova noemen en dat betekent: „Ik zal zijn . . .”

Wat zal de Here God dan zijn? Die Naam houdt alles in, wat Hij voor Zijn volk betekenen wil, een Gids, een Herder, een Trooster, een Medicijnmeester, al naar gelang ze Hem van node hebben. En Gods beloften zijn trouw tot in eeuwigheid.

„Zo is 't nóg!” zegt Ds. Westhof. „Het is, alsof de Here God jullie en mij een kaartje voorlegt met deze woorden: „Ik wil voor jou een . . . zijn!” Nu mogen we zelf invullen. Niemand hoeft dat te weten dan alleen God, want we doen dat biddend. Als je ziek bent, heb je behoefte aan de Medicijnmeester, . . . ben je bedroefd, dan is Hij je Trooster, weet je de weg niet precies, dan vraag je, of Hij je Gids wil zijn. Wat heerlijk dat God dan altijd „ja” zegt!”

Het meisje naast hem luistert met stille, aandachtige ogen. „Weet jij wel, wat je zou willen invullen, Eveline?”

Ernstig en zacht is zijn stem, als hij zich plots naar haar toe wendt.

„Ja,” zegt ze stil en dan zo zacht, dat alleen de dominee het verstaat, „mijn Gids.”

En verder luisterend bedenkt ze, dat het hier veilig is en goed . . . Dat ze hier in 't hartje van de stad in de schaduw van de machtige kathedraal dikwijls boodschappen heeft gedaan met Coby of met juffrouw Jetje en dat ze vaak deze smalle straat is overgestoken. Nooit heeft ze kunnen denken, dat hier deze veilige wijkplaats was, waar je iedere week kon horen van de Heiland der wereld.

Haar buurmeisje schuift haar een boekje toe en Evy zingt het tweede couplet met de anderen mee. Nu kent ze de wijs. En ieder woord valt als een zaadje in haar jonge, wachtende hart.

In de garderobe wordt een hand op haar arm gelegd. Trouwhartige ogen zien haar aan uit een blozend gezicht.

„Zeg, ik wou je even vertellen, dat je gelijk had vanmiddag. Je bent een kraan. Palm en ik zullen morgen naar de Kanarie, hm, ik bedoel Vogelberg, toegaan. En ik wou je er bij zeggen, dat ik 't toch al van plan was, al had ik vanavond niet op de catechisatie ontdekt, dat hij je vader is. Ik dacht, dat je 't prettiger zou vinden, dit er bij te horen, omdat ik het 't allereerst om je woorden in de tram heb gedaan. Je bent een kraan, al ben je maar een meisje!”

Dan is hij verdwenen.

En Evy Vogelberg loopt in gedachten langs de avondstille straat. En ze glimlacht. Ze heeft véél om over na te denken. Het meest denkt ze aan haar vader. En aan wat mevrouw van Vleuten haar gevraagd heeft, toen ze er vorige week woensdagmiddag was en met de kinderen speelde: „Maak jij 't gezellig voor je vader, Evy. Want hij heeft niemand meer thuis dan jou.”

Vanavond is ze vol goede voornemens. Zij hoort toch bij vader, dat heeft ze vandaag zo duidelijk gevoeld.

En vanavond, terwijl ze dacht aan Gods weg, waarop ook zij zo graag zou willen wandelen, moest ze er ook aan denken, dat God gaarne zal zien, dat ze een troost voor haar vader zal worden, dat God dit van háár verwachten zal.

De heldere vrieslucht staat vol sterren. Evy staat op de eenzame vluchtheuvel en wacht op de tram.

Er is vrede in haar hart.

„Uitvoering van de Mattheus-Passion, Grote Doelenzaal, 's avonds half acht . . .” „Wat doe je nu met die kaart, Coby, jammer, dat die Frans nu ziek is. Hij had er zich zo op verheugd!”

Karel is thuis. Hij zit aan de ontbijttafel en pelt z'n ei met de grootste nauwkeurigheid. Coby in haar peignoir — ook echt vakantie-achtig — smeert haar boterhammetjes en peinst over de bestemming van de kaart, die over is . . . Vader, achter 't ochtendblad verscholen, schijnt niets te zien of te horen: juffrouw Jetje geeft Evy haar thee. Die zit met een Frans woordenboek op haar schoot en repeteert tussen twee hapjes brood door en tegelijk zit ze op hete kolen . . .

Ja, daar komt het: „Kan Evy niet mee, 't lijkt me net iets voor haar . . .!”

„Evy?” eechoot de grote zuster en dan aarzelend: „Ik weet niet, 't duurt wel heel lang, hè, en vind jij haar niet te jong?”

„Grootmoeder!” Evy's stem is fel en daardoor hoor je extra goed, dat ze zo verkouden is. „Ik ben altijd een klein kind, hè! Mag ik nooit eens iets hebben? Toen jij zo oud was als ik . . .” Ze krijgt een hoestbui.

„Eefje, Eefje!” knort de dikke juffrouw Jetje goedig. Coby's hoge stem schalt: „Kind, je bent immers snip-verkouden, wind je niet op!”

En Evy, die dit zó heeft proberen te verbergen, wordt onredelijk en boos. „Bemoei jij je er niet mee” en ze wendt zich tot de kalme student Karel: „Zeg jij nu eens wat . . .!”

Maar iemand anders is Karel voor. Mijnheer Vogelberg laat de krant zakken. „Je gaat *niet* mee, Eva!” beslist hij kalm. „Jullie bent niet voor half twaalf thuis

en je hoest al een week lang. Wil je ziek worden juist in de repetitietijd?"

Dat is toch vreemd met vader. Je denkt, dat hij nooit iets hoort of iets ziet, maar als je dat juist nu eens nodig zou hebben, dan heeft hij opeens scherpe oren en scherpe ogen. Vader spreekt weinig, maar beslist.

Evy zal niet meegaan, weet ze. Diep in haar hart waarschuwt een zachte stem; ze voelt, dat ze boos gaat worden; ze is al humeurig aan het ontbijt gekomen. Karel en Coby hebben lekker twee dagen vrij en nemen het er van, zij heeft Franse repetitie vanmorgen... Ja, natuurlijk, ze mag niet mee, stel je voor, dat ze ziek werd in de repetitietijd en een slecht rapport mee naar huis bracht! Dat was nu weer echt vader!

„Nee!” zegt de zachte stem. „Vader heeft je hoesten opgemerkt en het heeft hem verontrust. Vader heeft jou alléén nog maar thuis... Vader kan je niet missen en wil je bewaren voor ziekte en pijn...”

Het grijze hoofd is weer weggedoken achter de courant. En Evy's boosheid wint het van de zachte stem. Want daar komt Karel en hij meent het goed: „Dan nemen we jou zondagmiddag eens mee naar de nieuwe diergaarde, lekker in het zonnetje!”

Het klinkt helemaal niet spottend. Maar Evy is prikkelbaar en ze neemt het zo op.

„Tandendokter! ga jij maar alléén naar de apen, hoor! Misschien kan je iets voor ze doen. Je kleine zusje bedankt er lekker voor!”

„Evy wordt kattig!” zegt Coby en nu klinkt het wél spottend.

„Als *jullie* maar uit kunnen gaan, hè. Meetellen doe ik nooit!”

„We nemen Rietje mee!” zegt Coby en Karels hele gezicht lacht. Rietje is de kleine, tengere vriendin van Coby en eigenlijk óók een grote vriendin van Karel. „Dat is een idee, Coby!”

Ze verwaardigen Evy geen woord en geen blik meer. Die heeft trouwens gezien, dat 't over half negen is.

Ze laat een paar reepjes brood staan en gaat er met een vaartje van door. Inderhaast mompelt ze een groet, die voor iedereen en niemand is bestemd.

Dit is nu met recht een vervelende, akelige dag! Loes Verbrugge is niet op school en Grada Visser, die tegenwoordig naast Evy is geplaatst, schuift brutaal op de lege plaats naast Steffie. „Bevalt het je niet langer naast me?” daagt Evy uit en Grada, die dit uitdagen helemaal niets voor Evy vindt, zegt met een lach: „Daar zeg je 't, meid!”

En werkelijk, als Roggetje direct bij 't binnentreden verbaasd vraagt: „Wat moet dát beduiden, Grada?” zegt Grada (en dat vrijpostige Indonesische kind krijgt altijd haar zin): „'t Beviel me niet zo best naast Fräulein Evy, juffrouw; ze kijkt vanmorgen zo zuur! Ik dacht, ik blijf haar uit de weg en ga voor een keertje op Loes' plaats. U vindt het wel goed?” Ze zet haar innemendste gezicht.

Ja, werkelijk, Evy trekt een gezicht...! En de klas zit haar stiekem uit te lachen! voelt ze. „Nare, nare meiden allemaal!”

Roggetje heeft zeker geen zin om zich met het zaakje te bemoeien. Ze begint met de les. Evy verknoeit een beurt bij haar en een beurt bij Akkerman, de aardrijkskundeleraar. „Wijs de zee van Azow eens aan!” Evy zoekt ergens in de buurt van Groenland. „Ga maar zitten — niets gedaan gisteravond?” De klas vindt zoiets natuurlijk leuk. Daar heb je nu die knappe Evy!

Vóór de anderen is ze de school uit en ze smijt de zware deur met een harde slag in 't slot. Bedenkt op straat, dat ze haar bibliotheekboek heeft laten liggen. Halen? Nee, niet teruggaan nu. Is ze ziek? Nee, ziek is ze niet, of toch?

Vader heeft tot 5 uur een lezing. Ze sluit zich op in haar kamertje en ruimt haar kastje op. Eigenlijk uit verveling, maar tóch is het hard nodig. Netjes is Evy Vogelberg allerminst. In het boekenkastje moet ze hem wel tegenkomen, de bijbel uit moeders meisjestijd, de bij-

bel met de soepele, leren band en de prettige indeling. Vader heeft hem aan haar gegeven, na die eerste catechisatie-avond. Vader heeft haar zo ernstig aangezien en zacht gezegd, een beetje hulpeloos:

„Och kind, ik heb je misschien veel te kort gedaan, ik kán zo moeilijk spreken over deze dingen, maar zoek in de bijbel van je moeder en luister naar wat je op catechisatie wordt verteld. Moeder zou er zich over verheugd hebben, dat je daarheen bent gegaan!”

Evy heeft, toen ze alleen was, gekeken naar de fijne lettertjes op het titelblad: „Eva Foerster. Het Boek van God en van mijn Heiland, van Wie ik ben en Wie ik dien . . .!” Ze heeft een paar maal geprobeerd om op te zoeken, wat Ds. Westhof heeft verteld en dat is haar gelukt.

Maar vandaag legt ze hem opzij. „Ik kan niet aan God denken met m'n hoofd, terwijl mijn hart zo boos is op iedereen!” weet ze.

„Nou moest Eefje vanavond eens met een warme citroen vroeg naar bed!” bedilt de goedge juffrouw Jetje, als Evy gemelijk aan de tafel zit te hangen. De tafel is afgeruimd — de thee wordt op het lichtje gezet. Vader kijkt rond en wrijft zich behaaglijk de handen: „'t Is hier beter dan buiten!”

„Heb je geen boek, Eva? Of ga je heus vroeg naar bed?”

„Juffrouw Jetje mag haar nare citroenen gerust houden. Ik ben niet ziek!” Eva's bui is nog niet voorbijgedreven. Zijn Coby en Karel niet zo juist vertrokken?

„Schenk jij nu eens gezellig een kopje thee in,” vraagt vader en z'n vriendelijke ogen zien haar een beetje onderzoekend aan. En weer kan Evy zich niet losmaken van de gedachte, dat vader haar wél ziet, dat hij niet meer over haar heen kijkt, zoals vroeger, toen ze nog een klein meisje was. Dat hij in haar zou willen zien zijn grote dochter, zijn kameraad.

Niet lang geleden heeft ze hem verdedigd tegen een H.B.S.-er; heeft ze gepeinsd, dat ze graag alles zou

willen doen, om hem het leven prettig en goed te maken, zoals moeder dat zou hebben gedaan . . . Maar waarom staat ze dan nu niet op om te doen, wat hij vraagt . . . ?

Alles in haar jonge hart is vandaag in opstand. „Ik denk, dat ik toch naar bed ga,” zegt ze nors. „Nee, ik hoef geen thee, juffrouw Jetje, en ik ben ook niet ziek. Ik moet eerst m'n kastje boven nog inruimen. Wel te rusten, vader!”

Hij hoort haar hoesten op de gang. Hij zou haar graag nagelopen zijn en haar als een klein kindje in bed hebben gestopt. Die zondagavond bij de Van Vleutens is er bij hem óók iets ontwaakt, dat lang gesluimerd heeft. Maar vanavond houdt iets hem terug. Misschien is het beter, dat Eva alléén haar teleurstelling uitvecht.

Evy slaapt in de opkamer — haar hokje. Ze ligt om half acht in bed met droge, brandende ogen. En haar gedachten volgen de gebeurtenissen van deze dag. Heeft mevrouw van Vleuten dat laatst gezegd of was het de dominee? „Als wij een nare dag hebben gehad, een verknoeide dag, een verloren dag, dan hebben wij die dag er zélf naar gemaakt, zélf verknoeid, al geven we maar al te graag de schuld aan andere mensen. Maar verloren is die dag nooit, als wij dit alles zélf nog op 't laatst ontdekken en met ons knoeiwerk bij God komen, nét zoals het kleine meisje met haar broddel-breilap naast moeder gaat staan om te vragen of zij de steken weer oprapen wil . . . !”

„Ik heb 't verknoeid vandaag!” moet Evy eerlijk bekennen. En waarom? Omdat ik zo gehoopt had mee te mogen naar die heerlijke Mattheus-Passion, waarvan mevrouw van Vleuten haar laatst iets verteld heeft. Ze heeft het begrepen, want op de catechisatie hoorde ze over het lijden van de Here Jezus. De pijn, het verdriet van Hém, Zijn teleurstellingen, hoe groot waren *die* geweest . . . ! En ze hebben 't hardop na mogen zeggen, omdat Ds. Westhof zo graag wilde, dat ze 't nooit meer vergeten zouden: „Zo verlaten moest

Ik wezen, opdat gij nimmermeer van God verlaten zoudt zijn . . .”

Evy's opkamertje grenst aan de zijkamer van 't buurhuis. Die zijkamer is verhuurd aan een oud dametje. Evy kent haar wel, al ziet men haar alléén in de zomermaanden op straat. In de lange wintermaanden is de radio haar troost. Soms hoort Evy er klanken van, niet vaak, want de oude dame gaat vroeg naar bed. . .

Vanavond echter . . .! Niemand behoeft Evy te zeggen, vanwaar die gedempte klanken kunnen zijn, die haar oren bereiken.

De Mattheus-Passion! Zou de Doelen uitzenden?

Wat heerlijk, o wat heerlijk!

Natuurlijk zijn het maar zachte klanken. Evy Vogelberg weet niet precies, hoe het meester-muziekwerk in elkaar zit — ze kent de koren niet. Maar ze kent de lijdensgeschiedenis van de Heiland nu . . . Ze vouwt haar handen onder het dek met het schuldige gevoel, dat ze dit niet verdient te horen, na *deze* dag. En God ziet haar. God kent deze jonge Evy, die Hem nu iedere avond komt vertellen, wat haar hart heeft beroerd. God weet, dat ze zelfs na een dag als deze toch weer bij Hem terugkomen zal en daarom ziet hij in vriendelijke liefde op haar neer . . .

De muur is niet zo dik. Evy luistert met haar oren, met haar hart . . . En ze slaapt in met vredige gedachten, lang voordat het laatste koor verklonken is, omdat de oude dame naar bed is gegaan . . .

„Ik was ook niet lief tegen Karel . . . Hij meende het zo goed. Als hij nog wil, zal ik vragen, of ik tóch nog met hem mee mag gaan. Ik mag ook niet meer zeggen, dat ik nooit meetel . . . Het is niet waar, God is zo goed voor mij . . .!”

In de garderobe van het gymnastieklokaal is de achtste klasse zich aan 't verkleden. Evy groeit zo de laatste tijd! Ze kan 't goed merken aan haar gymnastiek-trui; de witte mouwen zijn véél te kort. Waarom mocht zij niet een satinet jurkje, zoals de anderen zich bijna allemaal hebben mogen aanschaffen van 't jaar? Nou ja, Riek Steuzel niet en Jopie en Tineke óók niet... Maar die hebben ten minste een trui met korte mouwen. Dit is al een vergissing geweest van juffrouw Jetje, en Evy heeft er toen, in de zesde, al eens stilletjes om gehuild, 's avonds in bed.

Bovendien is gymnastiek een naar vak. Net zoiets als handwerken. Je kunt er niets van...! Als Hannie en Steffie al aan een extra handwerkverrassing bezig zijn, zit Evy nog te zuchten achter haar nachtzak met die verfoeilijke open zomen... Zonnetje schudt er haar hoofd over... Zonnetje is de handwerkjuffrouw. „Er is *niets* aan!” zeggen de meisjes van haar en ze zouden ook wat graag een heibeltje maken, als ze niet zo gezellig met de handwerken bezig konden zijn. Voor Evy heeft de woensdagmiddag z'n plagen — eerst anderhalf uur handwerken, dan een uur gymnastiek... Het handwerken is een nachtmerrie van gerafelde kanten, te korte of te lange draden, klamme vingers en goor werk, dat nooit op tijd af is...

„Het komt, omdat je zo slordig bent!” zegt Zonnetje, oftewel juffrouw van Zon hoofdschuddend en ze poogt telkens weer opnieuw het broddelwerk in orde te brengen. Dan kijkt Evy donker, maar diep in haar hart weet ze dat die stijve, saaie Zonnetje nu tóch iets waars en misschien wel iets waardevols tegen haar zegt. En ze doet een tijdlang ijverig haar best het zo te krijgen

Waarom niet een satinet jurkje . . . , zoals de anderen?

als Steffie en Grada, maar 't wil niet; 't zit 'm zeker in haar vingers.

Juffrouw Konijn zegt iets anders: „Je bent zo houterig, Eveline, en zo onhandig!” Kijk, juffrouw Konijn is de gymnastieklerares. Juffrouw Konijn — groot en breed, niemand zal háár Konijntje noemen of zelfs maar alleen Konijn — de grootste blagen van de klas, zoals Hannie en Grada zijn báng van juffrouw Konijn, hard en streng en zonder genade, dat ze is! „Ze geeft fijn gym!” zeggen ze toch.

„Mijn benen zijn te kort en m'n armen te lang!” heeft Evy uitgevonden. Maar de meeste standjes krijgt zij van juffrouw Konijn. 't Is echt flauw natuurlijk,

want wat kan ze er aan doen! Met Zonnetje is 't heel wat anders . . . die is goedig en helpt je wel eens . . . En daarom wil Evy nooit meedoen aan flauwe aardigheden om Zonnetje te „nemen”. Maar juffrouw Konijn, die kan je bovendien aan! Zij en Evy kunnen elkander absoluut niet zetten. Evy geeft de leraars en leraressen nooit grote monden; ze is geen opvallende leerling en gaat stilletjes haar gang . . . maar tegen juffrouw Konijn is ze soms beslist brutaal. Natuurlijk moet je voor zoiets boeten!

Daar lopen ze het lokaal al rond. Evy toch nog een der kleinsten. Ladders en klimpalen. Vreemd, dat is iets, waarin Evy heus wel thuis is. Soms betrapt ze er zich op, dat deze toeren wel fijn kunnen zijn, want ze heeft vóór, dat ze durft, zie je. Bovendien heeft ze lust, haar krachten eens te beproeven; ze heeft een uur lang zitten hangen boven het filet-knoopwerk, dat eens wit geweest is, maar er nu weinig meer op gelijk . . .

Loes is al lang aan 't doorstoppen, Grada óók . . . Evy moet minstens nog vijf toeren . . .

Als 't haar beurt is, komt ze met een flinke zwaai aan de klimpalen terecht. „Het gaat heus goed,” denkt ze, beurtelings vatten haar handen een andere paal. Dit is de laatste, nu naar beneden!

Ze kijkt omlaag. Je zou er duizelig van worden. Niet kijken — benen er omheen slaan, toe dan toch! En dan *durft* ze niet . . . Ze durft *echt* niet, ze weet met haar benen geen raad. Haar handen zijn krampachtig om de stangen geklemd. „Glijden!” roept Hannie, aan de palen naast haar en roets, die suist naar beneden. „Glijden!” roept ook juffrouw Konijn. Maar Evy hijgt met een benauwd gezicht: „Ik . . . ik weet niet, ik durf niet . . .” En de klas lacht. Denken die, dat ze 't er om doet? Hoe moeten haar benen nou . . .

Juffrouw Konijn wordt ongeduldig. „Schiet een beetje op, Eveline!” „Ik weet niet, hoe ik glijden moet!” roept Evy en heus, ze doet het niet expres; ze weet het écht niet op dat moment . . . De klas amuseert zich

best. Zo hangt Evy Vogelberg daar enkele minuten tussen hemel en aarde, vóór ze zich herinnert, hoe ze haar benen plaatsen moet. In die minuten staat juffrouw Konijn zich kwaad te maken, vooral, als niet alleen de meisjes, maar ook Evy zelf zenuwachtig begint te lachen; dan roept de lerares driftig: „Wil je soms, dat ik je kom halen?”

Op een gegeven ogenblik schiet Evy naar beneden. Ze maakt haast een knieval voor juffrouw Konijn, want ze komt op haar knieën terecht. Die snauwt: „O, begint je geheugen opeens te werken!” En haar humeur verbetert er niet op, maar de klas vindt het fijn. Misschien is Evy daardoor een beetje door 't dolle heen.

Is dat de stille Evy Vogelberg uit de achtste klas, die nooit wat uitvoert? Op een aanmerking van juffrouw Konijn, dat ze haar stok niet goed richt (ze staan nu weer in 't gelid voor de stokoefeningen), roept Evy: „O ja, dat is waar ook, 't geweer gericht op het Konijn, jongens!”

Een daverend gelach knalt los... Dan valt een angstige stilte... De lerares gooit Eveline letterlijk de deur uit...

Als de zware deur in 't slot valt, dringt alles pas goed tot Evy door... Is zij er uitgestuurd, zij? Er zal wat voor haar opzitten... Juffrouw Konijn is niet mals! Wat heeft haar eigenlijk bezielde?

Ergens fluistert een tevreden stemmetje: „Dat durven de *anderen* niet, ze vonden je een kraan.” Maar een angstige stem hijgt er tegen: „O, als de directrice je ziet... Ze is... ze ruimt een kast op in de personeelskamer!” En omdat de garderobe door een deur met een glazen bovenruit van de personeelskamer gescheiden is, drukt Evy zich in het uiterste hoekje tegen de kleren aan...

Maar juffrouw van Dam heeft een deur gehoord. Ze is grijs, correct en statig en ook een beetje nieuwsgierig. En zo glijdt haar doordringend oog terloops

eens door de garderobe. Een benige vinger wenkt. En de deur gaat open.

Daar staat Evy Vogelberg in haar gymnastiektrui met de te korte mouwen en ze laat de preek van de directrice over haar hoofdje gaan . . . Evy Vogelberg, die nooit straf krijgt en zo flink leren kan — een schande moest het haar zijn, dat ze hier staat . . .

De bel . . . ! Juffrouw Konijn laat de voortstuwende klas geen tijd om Evy haar hulde te betuigen. Evy kan binnen haar strafwerk noteren. Maar Grada fluistert zachtjes in 't voorbij-gaan: „Kind, kind, wat hebben we gelachen, hoe durfde je!”

„Laat het Konijn maar praten!” Evy luistert maar half.

Vijfentwintig^{te} bladzijden uit het Algemeen Geschiedenisboek!

„Begin maar bij bladzij 60,” zegt de lerares op goed geluk. „En maandag inleveren.” Evy kan gaan. Juffrouw Konijn verlangt naar huis.

't Is vervelend véél . . . Nou ja. Evy verkleedt zich vlug, al de anderen zijn al weg . . . Die Grada — zij is de oudste van de klas . . .

Buiten een stralende lentezon! Evy slentert langzaam de poort uit en kijkt, de tas open, op haar knie eens even in haar geschiedenisboek. Jongens, wat een bof! Plaatje, kaartje, halve bladzij, kaartje, foto van Philips II, hele bladzij. Van bladzij 60 tot 85, nietwaar? Alle dingen vallen mee!

Dan, buiten de poort, terwijl ze vlug de tas dichtgespt, zijn twee kleine handjes op haar arm en een stralend kindersnoetje is naar haar opgeheven. „Dag Evy, we willen je verrassen!”

Mevrouw van Vleuten met Lot. „We zijn de stad in geweest en kwamen langs je school. Toen dacht ik: vader moet toch met Niens naar de tandarts. Er wacht thuis niemand op ons. Daarom keken we eens even naar je uit! Maar 't duurde lang, hoor! School moeten blijven?” Er is een ondeugend flikkerlichtje in mevrouws ogen.

Evy is verrast . . . „Zoiets,” antwoordt ze een beetje vaag, want haar hersens werken aan een heerlijk plan.

„Hè, mevrouw, als u toch niet zoveel haast heeft, gaat u dan een keertje met mij mee! Juffrouw Jetje heeft wel thee . . . Vader is er wel niet, maar . . . Wil jij wel mee met Evy, Lot?”

En dan glimlacht mevrouw: „Ik vind het wel gezellig om eens jouw gast te zijn, Evy!” En alles, alles is Evy vergeten van de schoolnarigheid, als ze met haar gasten de weg inslaat naar huis — langs de singels, waar verlegen, schuchtere krokusjes 't kopje al boven de grond steken en de bomen al een teer groen waas over zich hebben . . . Lente!

En Lotteke praat honderd uit en maakt vrolijke huppelpasjes aan Evy's hand.

In de stille straat voor de eikehouten deur met haar vaders naamletters keert ze even een aarzelend gezichtje naar mevrouw Van Vleuten.

„Ziet u, mevrouw, het is bij ons binnen niet zo licht en zo mooi als bij u, maar . . . maar wij hebben immers ook geen moeder, weet u!” Zacht, verlegen komt het er uit.

„Evy moet vaak bij ons komen!” denkt mevrouw, als ze in de huiskamer tegenover juffrouw Jetje zit, die een beetje onthutst is van het bezoek. „Een collega's vrouw van mijnheer!”

De stoelen met de rechte leuning, de donkere gordijnen, de witte kanten kleedjes, het gemis aan bloemen en zonneshijn, dit alles neemt de jonge mevrouw in zich op, terwijl haar prettige manieren en haar vriendelijke stem juffrouw Jetjes hart spoedig winnen . . .

Lot mag de kanaries zien en ze is er haast niet bij weg te krijgen . . . Maar Evy wil zélf het tweede kopje thee inschenken voor haar lieve gast en daar zegt me die juffrouw Jetje toch, alsof ze een klein kind is: „Denk er om, dat je niet morst!” En nog erger: „Als haar vader of ik 't haar vragen, dan krijgen we eens

een mopper-partijtje; ze doet het zelden en heeft er dus weinig handigheid in, ziet u . . .

En ja, ik heb de zes kruisjes ook al achter de rug — hoe gaat dat, dan ben je ook 's avonds wel eens blij, als je niet meer op hoeft!"

„Zo, nu is 't wel goed!" denkt Evy met een kleur.

Mevrouw zegt met haar eigen zachte glimlach: „Weet u, juffrouw Jetje, Evy moet van de zomer maar eens mee met het catechisanten-kamp. Daar moeten de meisjes alles zélf doen. Afwassen, thee-schenken, bedden opmaken. Maar ze zijn tien dagen lang buiten."

Evy staat naast haar, het kopje thee keurig op een blaadje. En haar ogen glanzen.

„Ik wou, dat ik meemocht — een kamp, heerlijk!"

„Heb je geen propaganda-blaadje meegekregen op de catechisatie? Voor dat meisjeskamp op de heide? Dan zal 't nog wel komen!"

„Als ik over ga, als ik dán eens mocht van vader!"

„Ik ken er wel leidsters van!" zegt mevrouw. „Wil ik er eens met je vader over praten? Maar . . ." met een ondeugend knipoogje naar juffrouw Jetje, „dan mag je je alle dagen wel oefenen in het thee schenken."

Evy denkt aan alle vakanties van voorheen. In het pension in Arnhem met juffrouw Jetje, met vader, die eindeloze wandelingen onderneemt. Arnhem, waar het heerlijk is, maar waar je, meer nog dan thuis, naar een vriendinnetje verlangt . . . Een samenzijn met meisjes van je eigen leeftijd in een kamphuis op de heide . . . Heerlijk! O, als vader dát toch eens goed vond! En haar ernstige ogen smeken: „Doet u 't alstublieft mevrouw!"

Aanstands, in de gang, als Evy Lottekens manteltje dichtknoopt, zegt mevrouw spontaan: „Kun je vrijdag niet eens uit school komen, Evy — en dan een nachtje blijven slapen? Zaterdagmorgen kan je wel een tram nemen naar school . . . Ik had je zo graag dit weekend gevraagd, maar nu moeten we plotseling naar Berkel. Mijn zuster heeft er een dochttertje bij . . . Kun je morgen of heb je veel werk?"

Dan ziet Evy het geschiedenisboek en het gezicht van juffrouw Konijn. Dat krijgt ze vanavond niet af, zelfs niet met de hele zaterdagmiddag er bij . . . En maandag . . .!

„Ik heb strafwerk,” zegt ze zacht. „Zo'n vracht!”

„Wat jammer! Het volgende weekend dan?” vraagt mevrouw. „Dan weet ik misschien ook wat meer van 't kamp.”

En heel even kijken haar ogen onderzoekend Evy aan.

En dan lacht Evy opeens ronduit. „Ziet u, het was eigenlijk m'n eigen schuld van dat strafwerk. Ik had zo'n dolle bui vandaag!

En de meisjes . . . och, u weet het wel, ik tel nooit zo mee in de klas. Ze hadden er zo'n plezier om, nu draag ik de straf maar op de koop toe . . .” En opeens begint ze te vertellen . . .

En nu zijn er ook lachjes in de ogen tegenover haar. „Weet je, Evy, ik was een stouterd vroeger — en toch werd ik een gedegen onderwijzeres! Maar *ik* kon de stouterds altijd zo moeilijk straffen later, als ik tegelijk teruggedacht aan mezelf. Maar toch moest het, hè?

Misschien is juffrouw Konijn alles al weer vergeten en lacht ze er later een beetje om . . . Ja, je strafwerk heb je verdiend . . .

Dus tot het volgende week-end.

En toch Evy, jij vindt het nu heerlijk, dat ze je hebben toegejuicht, is 't niet! Ik kan me dat in jouw plaatsje zo best begrijpen. Maar laat mij je dit mogen zeggen: als je je eens werkelijk kranig en moedig gedraagt, dan juicht zo'n klas dikwijls niet — dan zou je 't wel eens héél moeilijk kunnen krijgen . . . Misschien begrijp je wat ik bedoel?”

En Evy denkt in een flits aan een wintermiddag op een vol achterbalkon van een tram.

Toen heeft ze gedurfd en de waarheid gezegd en 't kon haar niet schelen, wat er van kwam . . .

Toen — was ze toen een *echte* kraan geweest?

Ze denkt er nog over na, als ze de tafel helpt dekken.

Mevrouw van Vleuten is een schat!

Straks aan 't strafwerk beginnen voor juffrouw Konijn. Zie je, 't zal wel moeilijk zijn om maandag óók te zeggen: „Het spijt me, dat ik zo brutaal tegen u was!” Maar als je diep in je hart voelt, dat je toch eigenlijk ongelijk had, dan moet je ook zo eerlijk durven zijn, het te bekennen . . .

7

Hansje

Evy Vogelberg weet best, dat ze niet altijd gemakkelijk en lief is voor juffrouw Jetje. 't Gaat de laatste tijd wel wat beter. Misschien door een paar zachte woorden van mevrouw van Vleuten. „Weet je, kindje, jij voelt je wel eens eenzaam, maar denk je wel eens aan de gevoelens van de mensen bij je thuis? Wees een zonnetje, kind, probeer het en de zonnenschijn stroomt je tegen!”

Dat gaat allemaal best, zolang juffrouw Jetje niet te veel van je eist en zich niet met jouw zaakjes bemoeit. Meestal doet ze dit niet en gaat ze haar eigen gangetje. Maar . . . soms krijgt ze een nette bui en gaat in Evy's kamertje aan de slag. Nu is dat wel eens nodig. Evy kan, het is jammer, maar 't moet gezegd, haar zaakjes niet zélf netjes houden! En dan houdt juffrouw Jetje grote schoonmaak. Ze weet niet goed de weg in die kastjes en kistjes en er verhuist wel eens een Thompson-lid in de vuilnisbak en nog erger, een blaadje met een stukje Thompson-geschiedenis . . . Dan is Evy twee dagen lang ongenietbaar . . . ontroostbaar . . .

Maar weet je, dán zou je nóg kunnen zeggen: je eigen schuld! Dan mocht je eigenlijk nóg niet boos op juffrouw Jetje zijn. Dat is nu wat anders . . . Juffrouw Jetje heeft zo terloops aan de koffietafel gezegd: „Ik

vond vanmorgen twee potten met aarde op je kamertje. Die planten zijn zeker al lang dood!"

Evy is al op ... „M'n Oost-Indische kers! Wat heeft u ...?"

„In de vuilnisbak!" zegt juffrouw Jetje. Evy ziet er uit of ze zo van de koffietafel naar die vuilnisbak wil vliegen. „Maar je vergist je, houd je maar kalm, Eefje, ik zag in die potten niets!"

„Nee, maar ik had gezaaid ..."

Achter Evy's ogen brandt er iets. Haar keel is vreemd droog ... Zie je nu wel, dat niemand er hier iets van begreep, dat je hier nooit iets kon doen, zoals anderen.

De Van Vleutens hebben een paar weken geleden gezaaid ... In de tuin natuurlijk. Dat feest heeft Evy gedeeld met Nieneke en Lot ... Ze heeft ook de bloembakken bekeken, waarin de kleintjes mogen zaaien. „'t Kan best in een bloempot," heeft ze gedacht, „in onze tuin komt nooit zon, maar in mijn kamertje! En dan later, als ze opgeschoten zijn, overplanten in de tuin ..." En het overgespaarde zakgeld is terechtgekomen in de lade van een zaadhandel.

En nu ... Evy besluit, dat ze de hele middag niet naar beneden gaat ... nergens voor ... Dat ze niet één boodschap voor juffrouw Jetje wil doen ... óók al heeft die nóg zo'n hoofdpijn, zoals ze haar zoëven tegen Catrien hoorde zeggen ...

De vuilnisbak was juist vanmorgen gelegegd ... Och, zou er anders wel zoveel aan te doen geweest zijn ...?

Kom, Evy, kijk eens naar dat formulier, dat op je kastje staat! Dat is het invulformulier van het catechisantenkamp. Wat heeft vader beloofd? Ben je je vreugde vergeten daarover?

Maar Evy ligt languit voorover op haar bed met al de Thompsons om haar heen. Die beleven hier altijd de heerlijkste dingen en later, later, zal Evy een boek over hen schrijven. „Word jij maar schrijfster! T." Eens heeft dat onder een schoolopstel gestaan en Evy zal nooit het blijde, warme gevoel vergeten, dat toen haar

hart binnensloop . . . Ze heeft het er uitgeknipt en bewaart het bij haar grootste schatten, die zelfs jufvrouw Jetjes oog nergens zal kunnen ontdekken . . . Maar vandaag gebeuren er alleen verdrietige dingen bij de Thompsons, want Evy zélf is óók verdrietig en opstandig . . . Het heerlijke kamp is helemaal vergeten . . .

Toch raakt Evy verdiept in haar spel. Ze vergeet uur en tijd, tot Catrien aan de trap roept: „Eef, de jufvrouw heeft gezegd of uwes om de kanaries wou denken. 't Is ommers de beurt — ik mag niet aan de beesies komme!”

Ja, dat is waar óók, gisteren heeft ze 't uitgesteld.

„Hè, vervelend!” sputtert Evy . . .

Niet gaan? Net doen, of ze 't vergeet?

Maar vader kan het toch niet helpen, dit alles . . . En de vogels hebben er toch geen schuld aan . . .

Vlug afmaken dan maar! Ze slentert de trap af, naar de zijkamer op de eerste verdieping. Catrien heeft de zandbakken al vernieuwd. Er staat een bakje zeepsop klaar voor de prikjes. Vader heeft gezegd: „Ik vertrouw altijd, dat er voorzichtige handen bij de vogels naar binnen gaan.” Negen zijn er nu . . . Dit is moeders zitkamer geweest — het lijkt wel eens, of al de zonneschijn, die het overige van het grote, kille huis schuwt, samenkomt in deze ene kleine kamer, waar de kanaries jubelen en kwinkeleren, de vogels, die zo behoed en verzorgd worden door de stille, sombere man, die zijn bijnaam aan hen te danken heeft . . .

Evy heeft nooit bijzondere aandacht voor hen . . . Toen ze nog een klein meisje was, heeft ze 't al vaag gevoeld, of was 't verbeelding . . . dat vader méér om de vogels gaf dan om haar . . . Ze zou er misschien weinig komen, (behalve wanneer er een broed uit is, want dat moet iedereen toch wel ontroeren . . .!) als haar vader met de eigenaardige beslistheid, die hij nu en dan kan tonen, haar met haar twaalfde jaardag niet voor de zorg van de vogels aansprakelijk had ge-

steld op de dagen, dat hij er niet was . . . Met de grote beurt helpt hij meestal zelf. Misschien deed juffrouw Jetje het niet, zoals hij 't graag wilde . . .

Die zaterdagse beurt is het meeste werk! Soms moet Evy denken aan de zachte, voorzichtige bewegingen van haar vader, vandaag jacht ze en haast ze zich om maar klaar te zijn. Hansje, de makste, die ze al tien jaar hebben, springt op haar hand, als ze de stokjes grijpt . . . Ze schudt hem wat ongeduldig af, vlug gaat het borsteltje over de stokjes heen. Hansje ontsnapt door het geopende deurtje; dat hindert niet; de vogels zijn er wel meer uit . . . als alles maar dicht is . . . Ziezo — nu nog 't zaad . . .

Opeens stokt haar adem . . . Het tuimelraam! Zeker heeft Catrien het vanmorgen opengezet of juffrouw Jetje en Hansje zit daar . . . en hij kijkt met z'n zwarte kraaloojes naar ál die lenteheerlijkheid van de verre tuinen. Hansje . . . moeders vogel! Ze durft zich niet bewegen; ze durft niet roepen. En toch komt er een kreet: „Hansje!” Het vogeltje slaat de vleugels uit, en in het volgende ogenblik is het verdwenen.

Een moment staat Evy als verlamd . . . Dan drukt ze 't deurtje dicht en is in één ren de trap af, de keukendeur door . . . En aldoor zien haar grote angstogen haar vader, zoals hij straks kijken zal . . . Hansje, zijn lieveling, moeders vogel — waar is hij . . . ?

Niemand merkt iets in het grote huis. Catrien doet boodschappen, juffrouw Jetje ligt met zware hoofdpijn te bed . . .

Evy staat in de tuin. Haar hart bonst. „Jouw schuld, jouw schuld.”

Een eind verder op de schutting wandelt een zwarte kat . . . Heeft die soms al . . . ? Eén gedachte troost even: „Hansje is zo mak . . . Hij kan niet ver weg gevlogen zijn!” En terwijl ze wanhopig rondspiedt in het donkere, kale tuintje, komt er een smeekgebed over Evy's lippen, zomaar . . . „O, lieve Heer, geeft U mij maar straf . . . maar o, Hansje, red Hansje! Hij gaat

vast en zeker dood . . . hier buiten, dat is hij niet gewend. O, en vader, hij zal er zo'n verdriet van hebben . . . Ik ben ook zo'n naar kind, zo weinig bedachtzaam en zorgvol . . ."

Dan zien haar starre ogen opeens Hansje tussen de seringenknoppen van de buurtuin aan de overkant . . . Tranen schieten in die ogen.

„Hans — Hans!”

Maar van de andere kant nadert de zwarte kat.

Voelt het vogeltje dat gevaar . . . ? Hij is vrij, vrij . . . voelt hij niet, dat deze vrijheid z'n dood zal zijn? Ziet hij Evy? Voelt hij zich een beetje verloren in deze wijde wereld? Hoe het zij, hij slaat de vleugeltjes uit en komt terecht op een hoopje stenen in een donkere hoek van de eigen tuin . . . Daar weet hij niet goed raad en draait z'n kopje. Evy schiet toe . . . haar hand komt behoedzaam dichterbij — Hansje láát zich nooit pakken, vliegt altijd uit eigen beweging in de voliére. Ze heeft hem, ze heeft hem!

Ze heeft hem.

Nooit heeft Evy Vogelberg kunnen denken, dat ze dit als zo'n groot geluk zou kunnen voelen, om hier te staan, in deze donkere, saaie tuin met een kanarie van haar vader in haar hand.

„O Here God!” zegt ze hard op, „o, dank U!”

En ze weet opeens, dat ze Hansje en de andere kanaries nooit meer met dezelfde onverschillige ogen van vroeger zal kunnen aanzien.

Ze overlegt niet dadelijk bij zichzelf, dat niemand, niemand het nu zal behoeven te weten . . . ze denkt alléén maar aan dit éne: „Ik heb het vogeltje hier veilig dicht bij me,” en ze streelt met één vinger het donzen kopje . . .

Hansje wordt met vrolijk getjilp door z'n familie ontvangen . . .

De volière krijgt een goede beurt, alles wordt vandaag gedaan door rustige, voorzichtige handen . . .

Zij, die het doet, denkt plots aan het gebedje van Nieneke en Lot. Toen ze er logeerde, is ze er bij geweest, als ze naar bed werden gebracht. Lot, aan moeders schoot, heeft het eerst gebeden en Evy kon het bijna niet verstaan. Maar Nieneke heeft gezegd: „Ik wil bij Evy m'n gebedje opzeggen, mama!”

Nieneke, in een rose pyjama, Nieneke met haar gebogen, donkere kopje.

Evy weet opeens, hoe dat gebedje was. Het gebeuren van deze middag heeft het in haar gewekt.

*'k Ben een musje, klein en nietig
en bedreigd van alle kant,
Laat mij, trouwe Heiland, schuilen
in de holte van Uw hand.*

„Nu dacht ik aan God, toen ik zo in angst zat,” denkt ze. „Ben ik anders ook met mijn gedachten bij Hem? Zo weinig maar . . . . Wat moeder in haar bijbel schreef, zou ik nog niet mogen zeggen. Of toch . . . ? Er is nog zoveel, dat anders moet . . . Ik ben zo'n raar kind . . . Maar als dát nu eens zo was. Als Gods handen mij nu ook eens zo teder wilden beschermen als dat kleine verdwaalde Hansje vanmiddag werd beschermd.”

Vader keert zich om aan z'n schrijfbureau. „Eva, we moeten nog eens praten over dat formulier van dat kamp, je weet wel . . . !” Vader, die na een drukke dag aan zo iets denkt . . .

Evy, die goedenacht is komen zeggen, staat stil bij de deur.

Hij kijkt eens vriendelijk naar het gebogen hoofdje met de lange, blonde vlechten. „Het lijkt me toch wel eens aardig voor jou . . . Je hebt het thuis niet zo

levendig" — hij aarzelt wat . . . „Of wil je liever niet?"

„O vader!" 't Is haast een kreet. Ze is nu bij z'n stoel en plotseling vouwt ze haar handen om z'n arm

„Ik . . . ik verdien 't helemaal niet, dat u zo aan me denkt, want . . . ik denk zo weinig aan de dingen, die u prettig vindt. Vanmiddag . . ."

En Evy Vogelberg, het kind, dat thuis haast nooit iets vertelt, kan vanavond *niet* gaan slapen, zonder dat ze iets heeft opgebiecht. Er komt een verward verhaal. Maar de vader luistert stil en hij begrijpt.

„Je zult voortaan dit werk met meer zorg en meer liefde doen!" zegt hij alleen. „Ga naar dat kamp, kindje, en geniet er. Geef mij dat formulier."

Dan denkt Evy aan nog iets anders, waar ze vroeger haar gedachten nimmer over heeft laten gaan. „Maar u, vader, moet u dan alléén naar Arnhem met juffrouw Jetje?"

Hij glimlacht. „Zou je 't prettig voor me vinden, als ik meeding met de Van Vleutens naar Luxemburg en daar een aardige vakantie had?"

„Wat denkt mevrouw altijd aan anderen," vindt Evy, „want *zij* heeft het natuurlijk gevraagd . . ."

En mijnheer Vogelberg gaat voort en er is een lachje in z'n ogen: „Wat zullen we over de wereld verspreid zitten deze zomer! Jij tien dagen op de hei, ik in Luxemburg — Co en Karel hebben ook grootse plannen voor een tocht en juffrouw Jetje zal heel gelukkig zijn met een paar rustige weken bij haar zuster."

„O vader!" zegt Evy weer en dan geeft ze hem nog eens een nachtkus . . .

Maar de wekker tikt deze avond telkens hetzelfde wijsje, dicht bij Evy's oor: „Jij tien dagen naar de hei, jij tien dagen naar de hei!"

Als Evy Vogelberg later terug zal denken aan haar eerste meisjeskamp, dan zal ze die tien dagen zien als dagen van louter zonneshijn! Toch zou je in de boeken kunnen naslaan, dat het juist een vrij regenachtige zomer was, die keer . . .

De sneltrein, die haar meevoert over de Veluwe, heeft bewasemde raampjes. Evy weet best, dat het regent. Ze hoort de regen kletteren, 't zijn stortbuien! En toch, er is zoveel vreugde in haar hart, dat luide klopt met een stille verwachting: „Hoe zal alles daar zijn in dat huis op de heide?”

Vader heeft haar weggebracht.

Het heerlijke plan gaat ook voor hém waarheid worden. Een week lang zal hij met mijnheer en mevrouw van Vleuten genieten van de prachtige natuur in Luxemburg!

Hoe vrolijk is vader geweest! Ze kijkt eens naar de mooie rugzak, 't overgangscadeau van Coby en Karel. Zij kunnen toch ook zo aardig zijn . . . Ja, Evy is heus over, al staat er een mooie onvoldoende van 't Konijn op haar rapport en al is, wat vader 't hoofd deed schudden, het cijfer van gedrag deze keer een punt gezakt. „Och vader — na de vakantie gebeurt zo iets niet meer!” Evy kan vandaag de hele wereld wel omhelzen met het Konijn er desnoods bij!

Harderwijk . . . Welk station komt er nu? Kijk, dit is nu *werkelijke* aardrijkskunde. Evy heeft deze reis naar Zwolle minstens dertig keer gerepeteerd, maar hoeveel stations er nu nog zijn, voor ze in Nunspeet aankomen, dát weet ze eigenlijk niet.

Evy Vogelberg is eigenlijk voor 't eerst alleen op zo'n verre reis van drie keer overstappen. Maar vader

mocht haar niet brengen. Stel je voor! Zouden er niet meer meisjes uit Rotterdam zijn? Zij staat als enig Rotterdammertje op de deelneemsterslijst. Er zijn meisjes uit Groningen, Friesland, Overijssel, Utrecht . . . en de leidsters komen ook van alle windstreken.

Vierentwintig meisjes en vijf leidsters. Soms overvalt Evy wel eens even een sterk gevoel van verlegenheid.

Maar mevrouw van Vleuten heeft zo stellig beweerd: „O Evy, je zult het zo naar je zin hebben, je bent zó thuis in een kamp — allemaal. Ik weet het zo goed, want ik ben zelf zo dikwijls mee geweest — eerst als meisje, later als leidster!”

„Jammer,” heeft Evy toen eventjes moeten denken, „jammer, dat mevrouw *nu* niet meer mee gaat!”

Weer een station. Hulshorst! Ze zal Nunspeet toch nog niet voorbij zijn, Nunspeet, waar de leidsters hen opwachten? Zou het fietsen gaan? Ja, want na een paar brieven aan de hoofdleidster staat het feit vast: Evy zal ook fietsen, net als de anderen! En in de bagagewagen staat moeders fiets — het overgangs-cadeau van vader. Ja, fietsen kan Evy wel! Ze had 't een jaar geleden in Arnhem al geleerd en de laatste vakantieweken is er wat geoefend langs de stille singels en even denkt ze dankbaar aan Karels hulp . . . Maar toch blijft er een kleine vleug van onrust; zie je, ze weet zelf zo goed, dat ze niet handig is, die Evy Vogelberg. Als 't fietsen nu maar flink gaat . . .!

De enige medereizigster is een dikke, slaperige boerin.

Evy buigt zich voorzichtig wat naar voren. „Is . . . zijn we Nunspeet al voorbij, mevrouw?” Daar schrikt de boerin van en Evy moet nog eens haar vraag herhalen. Dan krijgt ze een vriendelijke stortvloed van woorden in een taaltje, waar ze niets van begrijpt, en tegelijk staat met een schok de trein stil en een ogenblik later ziet Evy 't al zelf: „Nunspeet”. Ze bedankt de boerin met een knikje en haar grijze ogen glinsteren

van verwachting, als ze met pak en zak op 't station is aangeland. „De leidster draagt als herkenningsteken een wit strikje”, heeft in de brief gestaan.

„Ben jij Eveline Vogelberg uit Rotterdam?” Twee stralende ogen kijken in de hare. Joosje Waler doet alles even vlug en handig, ze heeft voor ieder aandacht. „Goede reis gehad? Hoe moet ik je noemen — toch niet helemaal voluit Eveline?”

„Evy,” zegt ze zacht — dan trekt de joelende meisjesgroep haar al in de kring. „Mij noem je Joosje!” zegt de vlugge, vrolijke leidster en ze staat al weer naast hen met Evy's fiets aan de hand.

En vóór Evy er goed en wel erg in heeft, fietst ze al tussen dat vrolijke stel langs de grote weg, Nunspeet uit, een bospad af op weg naar 't Heidehuis. En ze hoort zichzelf vrolijk praten met die onbekende anderen. Joosje is dicht naast haar. Enig is dat, zouden al die leidsters zich zo maar bij de voornaam laten noemen . . . zo jong zijn ze ook!

„Weet je, dat ik óók in Rotterdam woon!” zegt Joosje Waler. „Stel je voor! Maar in een héél ander gedeelte dan jij, hoor. Ik had je graag eens opgezocht, dan kende ik je vast een beetje; maar de lijst kwam zo laat en je moest toch alleen reizen, want wij leidsters komen altijd een beetje eerder, zie je, om alles klaar te maken. Ik reis wel met je terug, als je dat ten minste goed vindt.”

En dan zegt Evy, alle verlegenheid vergetend, (want is het niet, alsof je deze Joosje al jaren hebt gekend?): „Zeker, dat vind ik prettig, alleen, ik denk nog maar liever niet aan teruggaan, 't kamp lijkt me zo heerlijk!” Op dat ogenblik breekt de zon door de wolken en hier en daar stijgt een juichkreét op bij het fietsende troepje. „De zon!”

Daar ligt het Heidehuis. Het is beschut door hoge dennen en er rust een boerderij tegen de heuvel aan. „Kijk, kinders! daar wordt ons eten gekookt . . .” Een klein rookpluimpje kringelt uit de schoorsteen in de

blauwe lucht. En opeens voelen ze allemaal heus iets van honger. Is dat van de buitenlucht? Nu al?

„Ja,” zegt Joosje, „eerst drinken we thee, dat zul je eens zien!” Maar met een blik op Evy's magere armen (ze heeft haar jas achterop gebonden) en een tweede blik op de bleke wangen van het lange, donkere meisje, dat naast Evy fietst: „We zullen jullie hier laten eten, eten!”

De fietsen worden geborgen in een echte schaapskooi.

Evy geniet — die kleine paadjes, waar ze met z'n allen nu afgaan, het Heidehuis tegemoet! Daar staan nog méér meisjes, die zeker met een andere trein gekomen zijn of met de boot!

Op de stoep bij de openslaande deuren staat een flinke, blonde leidster met blozende wangen: „Dat is Cheffie, ons aller Hoofd!” lacht Joosje. „Welkom, welkom!” roept deze en trekt het groepje mee naar binnen. „Je bagage is in je eigen kamertje, waar je met z'n tweeën of drieën slapen zult. Prettig? Zoek maar naar je naamkaartje!”

Die naamkaartjes zijn geprikt op alle deuren in de twee lange, smalle gangen. Evy leest op een van de kaartjes haar eigen naam. Luuk Thompson, Jellie Ypema, staat er bij.

Dus dat zijn haar slaapgenootjes. Ze herinnert zich de namen niet van die korte begroeting op het station.

Ze waren hier zeker al eerder. Of misschien heeft ze inderhaast niet goed geluisterd . . . En met een schokje gaat het door haar heen: een van de Thompsonfamilie! Zie je, die moest natuurlijk in dit kamp zijn, dat kon niet anders. Zou ze lijken op *Petra*? Petra Thompson heeft alle hoedanigheden, die Evy Vogelberg zo graag bij zichzelf zou hebben ontdekt, zoals zwart haar, flinke lengte, donkere ogen en . . . handigheid, vrolijkheid . . .!

De deur vliegt met een zwaai open. Ja, daar staat ze — dit kan niemand anders zijn dan de levende Petra

Thompson van de Thompsonfamilie uit de lege bonbondoos, waar niemand het bestaan van mag weten.

„Luuk Thompson!” zegt het meisje vrolijk en haar lachende, donkere kijkers rusten op Evy. „Ik haal water, zie je! Ben jij onze slaapgenoot?” Evy steekt ook haar hand uit. „Evy Vogelberg.” De ander zet de emmer neer. „Treed binnen in onze wigwam! Kijk eens aan — lui op een bed, m'n nichtje Jellie Ypema, een Friezin! Wil jij eerst maar een bed kiezen?” — Ze praat bedrijvig verder, terwijl Evy en het dikke blonde Friezinnetje kennis maken. Een kamer met z'n drietjes — een uitzicht op de heide en zulke aardige meisjes allemaal! Er zingt een vogeltje in Evy's hart, als ze aanstonds tussen de rustige Jellie en de druk pratende Luuk in de heide zit met ál die anderen; de leidsters staan om beurten op en Cheffie vertelt, welke functie ze hier in 't kamp hebben — je kunt het horen aan hun bijnaam. „Musi bedient de piano en leidt de zang, Pico zorgt voor de boodschappen in het dorp. (Pico buigt!) Kokki is voor de huishouding, Bibo voor de bibliotheek, want er is hier een rustuurtje, waarin je 's middags op bed lezen of slapen mag! En Joosje, wel, zij heeft geen bijnaam, we wisten er maar één, omdat ze zo klein van stuk is, maar die wil ze niet dragen, daarom blijft zij Joosje, de hulp en steun van ons allemaal!”

Ieder draagt hier een kaartje met haar naam er op. En die namen worden onder de thee geleerd en gerepeteerd.

Het is heus Evy Vogelberg, die ze 't eerste, het aller-eerste zonder haperen kan opzeggen, terwijl ze 't kringetje rond gaat.

Is deze vrolijke, in 't minst niet verlegen Evy, die voor deze prestatie een reep in ontvangst neemt onder een luid hoeraatje van de meisjes, *dezelfde* Evy van thuis en van op school . . . ?

De thee! Ze wordt getapt in leuke, gebloemde kopjes en de grote theebus met dat aardige kraantje breng je met z'n tweeën over 't zandweggetje naar de boerderij.

Straks loopt Evy óók datzelfde weggetje met een flinke broodbak tussen haar en Jellie in. Want ze heeft corvee! Ja, daar staat Evy Vogelberg in de kamp-eetkamer met de schragentafels, waarop het geruite tafelkleed. Er is haar, zowel als de anderen, verteld: „Als je hierop morst, schrijf je nét zoveel dichtregels als ruitjes.” En Evy smeert boterhammen zonder een klontertje te morsen en ze vindt dat smeren zelfs héél prettig. Een stille maaltijd? Er wordt gelachen, er wordt kennis gemaakt met de buurtjes. Er worden zelfs, als er alleen nog maar een paar na-etters zijn, een paar frisse, vrolijke liedjes geleerd, door Musi, die met haar lepel de maat slaat en boven op een stoel troont. Verbeeld je, dat je dat thuis eens zou doen . . .

Maar als het koperen tafelbelletje gaat, (het is Cheffie, die dat waarschuwertje altijd bij zich heeft), wordt het stil. Dezelfde stilte van zoëven, vóór het eten. Thuis, bij Evy, zijn ze ook even stil voor 't eten, maar het is nog maar kort geleden, dat Evy welbewust voelde, wat deze stilte zeggen wil: „Wij gaan spreken tot God.”

„Here, wij danken U voor al deze goede gaven. Wat hebt Gij ons lief, dat Ge ons zo blij maakt met elkaar! Amen.”

Evy's gedachten gaan even naar de maaltijden bij de Van Vleutens.

En die avond, gezeten op kussens, in de gezelligste hoek van de eetkamer, waar een kleine schemerlamp het groepje beschijnt, terwijl je door de geopende ramen de heerlijke dennelucht inademt en ver, vér over de heide ziet, weet Evy in eens, waaróm het hier zo heerlijk is. Ze bedenkt dat, terwijl ze met de anderen naar Cheffie luistert.

„Hier is God dicht bij ons!” denkt ze eerbiedig. Het is zo stil . . . Zelfs de vogels zwijgen en gaan slapen. Evy's gedachten gaan zo snel en haar hoofdje verwerkt zo veel. En toch luistert ze naar Cheffie.

„Zie je, jullie bent catechisanten van over 't gehele land en je hebt dikwijls van de Here Jezus gehoord. En

nu is het heerlijke van deze week, dat ik Hem vroeg, of Hij onze Gast wilde zijn in dit kamp en zo zullen we alle dingen doen met Hem. En waar Jezus komt is grote blijdschap!"

Later staan ze op voor een korte avondwandeling.

Nu loopt ze gearmd met twee meisjes, die ze nog nooit tevoren heeft gezien. Fiekje heet de één en ze komt uit Groningen. Annie heet de ander, ze woont in Amsterdam en ze is al zestien jaar, de oudste van 't kamp; terwijl Evy een van de jongsten is . . .

Maar je praat met elkaar als echte vriendinnen! Je hoort hier allemaal bij elkaar . . .

Zo staan ze dan om een heuveltje en ze vormen een kring.

Ze zingen de avondzang:

*'k Wil U, o God, mijn dank betalen,
U prijzen in mijn avondlied . . .*

Dan terug naar 't kamphuis.

In de kamertjes kán het niet dadelijk stil zijn. Ze fluisteren samen en ze lachen zachtjes om Luuk, die zulke lange benen heeft, dat ze buiten 't bed steken. Want Luuk heeft het veldbed gekozen! En Evy voelt zich in de kameraadschap van die twee nichtjes opgenomen en ze schatert om de korte Friese mopperwoordjes van Jellie, die in 't donker struikelt over een schoen. Jellie heeft de gordijnen op algemeen verzoek geopend.

„Morgen vast mooi weer — kijk eens wat een prachtige sterrenlucht.”

Toch zijn ze moe van al de indrukken van die eerste heerlijke kampdag. Maar Evy slaapt het laatst in van de drie.

Als Luuks en Jellie's zachte, regelmatige ademhaling in het kamertje te horen is, ligt Evy nog stil na te genieten onder de deken. En ze heeft haar handen samen, terwijl ze met grote ogen naar de sterren kijkt. De nacht-

wind suist door de toppen der dennen. „Dank U, dank U, Here God!” Het is zo zacht, het is bijna een zucht, maar de Here hoort het wel en weet, hoe boordevol dank Evy's hart is.

En half in slaap denkt ze: „Zouden Jellie en Luuk wel eens samen over de dingen van God praten? Ook waar ik bij ben? Zouden ze óók zachtjes gebeden hebben onder het dek?”

9

Kampblijdschap

O, dat heerlijke kamp! Hier is een brief van Evy, inderhaast tijdens het rustuurtje geschreven:

Lieve vader!

'k Ben blij, dat u 't óók zo leuk hebt. Het wordt hier steeds prettiger! Ik geniet vanaf het vroegste ogenblikje 's morgens, nadat Cheffie ons met de bel heeft wakker geluid en Luuk en Jellie met mij om 't hardst naar de pomp lopen, want daar is 't altijd een gedrang van belang; om water te halen, weet u!

Luuk is een dochtertje van dominee Thompson, die in onze stad woont. Wist u dat, vader? Maar Luuk is in Dordt op de mulo, daar hebben ze vroeger gewoond en nu vond haar vader beter, dat ze daar bleef, want Luuk vindt 't erg moeilijk op school. Maar ze is zo echt gezellig. O vader, ik heb u nooit verteld, hoe *graag* ik een echte vriendin zou willen hebben, ik heb u eigenlijk zo weinig verteld en dat moest toch niet zo zijn. Ik leer hier zoveel dingen van Cheffie en van Pico en Joosje. O vader, Joosje woont óók in Rotterdam, ik zal nu wel nooit meer alleen zijn met zóveel vrienden. Want we hebben óók beloofd elkaar véél te schrijven. Ik denk wel, dat Luuk m'n vriendin zal

worden. Ze komt altijd van zaterdag tot maandag thuis.

Het ontbijt is hier zo gezellig! Als je iets verloren hebt, moet je een versje zingen. Gisteren was ik er gloeiend bij. Ik had natuurlijk weer een strik verloren. Bij de fietsenschuur! Dan mag je ook nooit morsen, want er is een ruitjestafelkleed. Jellie was gisteren de schuldige — zoveel ruitjes, zoveel regels. Twintig had ze er, maar ze deed het zo enig, vader, ik begrijp niet, hoe ze het kon — een heel gedicht op de fietstocht, die we gisteren hebben gemaakt. We verbonden er een bosbessenfeest aan en waren haast niet meer te herkennen, want daar krijg je toch paarse handen van! Heerlijke fietstochten maken we hier en dat gaat best met mij, zelfs op de heuvelachtige wegen, maar Joosje rijdt steeds naast mij, Joosje is zo'n schat . . .!

Gisteren maakten we een speurtocht — overal lagen briefjes verborgen en die wezen ons de weg. We slopen door een greppel en in een van de bomen hing een pan met pap, dat heeft Cheffie natuurlijk expres gedaan want ze weet, dat we van die pap juist niet houden. Maar op het briefje stond, dat we er allemaal een lepel van moesten nemen.

Daarom waren we natuurlijk van het begin af aan al met een lepel gewapend; we begrepen er eerst ook al niets van. Aan 't einde van de reis wachtte Cheffie ons op in de theekoepel, dat is een schaapskooi, hoor! En daar hing een lijn met stukjes koek aan draadjes — we mochten om de beurt koek happen. Toen ik aan de beurt was, schommelde die ondeugende Bibo met de lijn. Toch is zij ook zo lief, vader!

Iedere avond worden we door een van de leidsters toegedekt. We maken nog wel eens grapjes, als 't licht uit is, maar als 't al te bar is, klopt Musi (die is de strengste), op onze kamerdeur. O ja, dan hebben we ook nog onze kamer een naam gegeven. Dat doen ze allemaal. „De sterrenkijkers”. Want we laten 's nachts de gordijnen open en ook wel eens het raam. U hoeft niet bang te zijn voor verkoudheden, want Cheffie let overal op en als het koud is, mag het niet van haar. Maar ik word hier ook beslist dikker en ben al bruin. Toch regende het gisteren de hele dag, maar we zaten in de theekoepel en deden spelletjes en merkten er niets van . . .

Wat de sterren aangaat: ik wist niet, dat er zoveel verschillende beelden waren. U natuurlijk wel en u moet me er eens veel van leren. Jellie weet zoveel en ze is toch pas veertien. Jellie is niet druk, zoals Luuk, maar het is heerlijk om bij haar te zijn. Ze praat zo gezellig kortaf, echt Fries!

Vader, over het allerheerlijkste hier in 't kamp kan ik zo moeilijk schrijven. Maar ik begrijp hier zoveel meer van de dingen over God. En ik dank u wel, dat ik naar dit kamp heb mogen gaan, ik begrijp nu ook

zoveel beter, dat u véél van mij houdt, vader. Ik zal straks thuis een beetje beter m'n best doen, ook met juffrouw Jetje! 'k Stuurde haar een ansicht van de theekepel; ik geloof, dat ze haar hart zou vasthouden, als ze me zag balanceren met dertig volle theekopjes op het blad; maar *alles* gaat hier altijd goed!

Wil u de Van Vleutens hartelijk groeten? Ik sluit een briefje in voor mevrouw. In het rustuurtje heb je hier heerlijk de tijd om te schrijven. Hoe zullen Lot en Nieneke het hebben in hun kinderpension? Veel plezier, vader! En een kus van uw dochter

EVA

In z'n pension in Luxemburg, waar ook de heer Vogelberg naar hartelust geniet, leest de stille man deze enthousiaste brief van z'n dochtertje over en weer. Ja, het is goed geweest, dat hij haar heeft laten gaan! Zo spontaan, zo vrolijk en blij waren ook de brieven van Evy's moeder, wanneer ze hem schreef, als hij op een studiereis was. Hij heeft zo dikwijls verlangd, dat Evy op haar lijken zou. Dit is het dus, wat ze altijd heeft gemist, de omgang met jonge, vrolijke meisjes, zoals in dat kamp, waar ze goed schijnt te wennen, terwijl 't op school *niet* schijnt te gaan . . .

Deze brief maakt hem blij. Er ligt iets van vertrouwelijkheid in, iets van dankbare liefde. Hij kan zich nooit herinneren iets anders dan een kort, vormelijk briefje van het kind gekregen te hebben, wanneer hij door een reis van haar verwijderd was . . .

De brief gaat in z'n portefeuille en vergezelt hem vele jaren.

„En wie mag ik opschrijven voor de poppenkast?“ vraagt Cheffie en haar lachende ogen zoeken de kring rond. Ze zitten op de hei, Cheffie met een blocnote op haar schoot en ze maken plannen!

Ze zijn allemaal vol ijver, want Cheffie heeft verteld van de kampen, die op dit kamp zullen volgen en waar

kinderen zullen komen uit alle delen van het land, kinderen, die niets kunnen en ook niets behoeven te betalen, maar toch een prettige week zo nodig hebben. „Er is een fondsje, dat veel steun behoeft. Willen de meiskes van dit kamp helpen? We doen het wel meer, nodigen de pensiongasten van het dorp, geven iets ten beste voor het publiek en verkopen heidemandjes of gezellige bladwijzers, die we in 't rustuurtje maken, alles ten bate van het fondsje!”

„Ik heb een plan voor een gezellige bazar op de zandvlakte achter 't dennenbosje. Wie helpt me?”

Natuurlijk allemaal! De eerstvolgende dagen hebben ze 't druk gekregen in 't rustuurtje. Alle leidsters hebben er slag van om uit je te halen, wat er in je zit. Wat kan die Jellie aardige uitnodigingen tekenen om af te geven in de verschillende pensions! Wat toveren Fiekje en Annie met een paar kluwens wol en een paar stukje gekleurd karton!

En nu is de middag aangebroken, waarop ze in een kring op de heide theedrinken en Cheffie de rollen verdeelt. Aan de ingang van het kampterrein kun je op een bord lezen: „Morgenmiddag om half vier wordt de bazar geopend ten bate van de crisiskampen! Entreprijs vijf cent. Geeft het door! Komt allen!”

„Ik heb voor jullie ook een verrassing,” lacht Cheffie, die 's morgens wel drie keer naar 't dorp is geweest en ze kijkt even schuin naar Luuk. „Dus Luuk bij 't koekappen. Jellie thee schenken. Fiek en Annie bij de verkooptafel. Jannie bij de grabbelton!”

„Weet jullie, dat de burgemeester de bazar komt openen?”

Er gaat een hoeraatje op!

Evy zit aldoor te wachten op de poppenkast. Want die zal er weer zijn — een levende poppenkast, zoals Bibo en Pico die vertoond hebben in het riethuisje hier op de vlakte — twee dagen geleden aan de thee. Pico was Katrijntje en haar hoofd met de grappige, witte floddermuts kwam zo vrolijk tussen de deken-

gordijntjes uit. Ze droeg een boeket voor Jan Klaassen, die met een rode neus en een dito slaapmuts haast niet meer als Bibo te herkennen was!

Evy heeft hen toegejuicht. Maar Cheffie zei zoëven: „Zie je, de leidsters kan ik niet missen voor die vertoning, want 't zal druk worden op het terrein, wie van de meisjes zou durven en willen?”

Dan weet Evy plots, dat ze dit kan, dat ze dit vast en zeker kan! „Ja Cheffie, ik wil 't graag proberen.”

Samen repeteren in het riethuis met Loes, 'n leuke meid, die telkens, als Evy's fantasie te kort schiet wel weer iets anders weet. Maar Evy doet als Jan Klaassen haar best. Pico geeft aanwijzingen.

En dan, de volgende middag, stralende zonneschijn! Wat ziet dat terrein er fleurig uit! Een kleurig lint is tussen twee dennen gespannen. De eerste gasten komen reeds.

Dan roept Luuk opeens: „Vader, moeder!” en met een juichkreet valt ze een heer en dame om de hals, die er heus wel een beetje grappig uitzien. De heer tenminste! Ds. Thompson draagt een zilverpapierenen keten, net als een burgemeester en z'n hoge hoed krijgt het zwaar te verantwoorden bij Luuks omhelzing. „Bent u in 't dorp gelogeed? O, wat enig! Daar wist ik niets van!” Haar moeder lacht: „Dat dacht je niet, hè? Gisteren pas gekomen!” Ze draagt een grote heidekrans, die Luuk nu ook ontdekt: „Maar wat wil dit nu toch allemaal zeggen, vader?”

„Dat is een verrassing!” zegt hij. „Sst, Cheffie gaat spreken!”

„Geachte gasten, ik vraag aandacht voor onze burgemeester, die de bazar zal openen.” En daar komt Bibo met een klein nagelschaartje op een kussentje uit het Heidehuis.

En dominee Thompson vertrekt geen spier. Bijna plechtig ziet hij om naar al die vrolijke pensioengasten.

„Ik heb de eer, de bazar van het Meisjeskamp te openen. Ze is voor een goed doel en ik hoop, dat u

daaraan denken zult en niet de hand op uw beurs zult houden. Mijn vrouw, de heideprinses, zal als eerste naar binnen gaan!"

En boven 't gejuich uit roept Luuk tot de vriendinnetjes: „'t Zijn vader en moeder, zeg, en Cheffie wist het natuurlijk!"

Het lint is doorgeknipt — de bazar begint. Wat hebben de theeschenkstertjes het druk! Wat doet dominee Thompson in z'n deftige burgemeesterskleding als eerste een ferme duik in de grabbelton en er gaat een gejuich op, als hij een pakje opent, waaruit een ketting van eikels te voorschijn komt . . . De burgemeester is zo goed niet, of hij moet ook deze ketting dragen en de vrolijke stemming is er. Fiekje en Annie hebben een kleur van al het geld, dat ze moeten ontvangen. De dames willen wel twee kwartjes betalen voor het heidemandje — sommigen zelfs een gulden. Heeft dominee Thompson gisteravond iets verteld in het pension over het mooie werk, dat door sommige leidsters straks weer in de crisiskampen zal worden voortgezet?

Evy en Loes doen haar best in de poppenkast. Afwisselend een boks- en een omhelspartijtje, het gaat best, maar alleen valt tot Evy's grote schrik de lange rode neus af . . .! De dominee, op de eerste rij gezeten, raapt 'm op. „Mijnheer Jan Klaassen, u verliest uw neus . . .!" Pico helpt vlug met handige vingers en aan 't eind van de voorstelling is er een hartelijk applausje. Daar heb je Rita met een gonjebak over haar hoofdje, waarin twee gaatjes geknipt zijn. Rita, met een touw om haar arm, omdat ze een aapje voorstelt, geleid door een bedelvrouwkje, en dat is Anneke.

Rita haalt in een bakje geld op onder 't publiek.

Dan mag de arme, moede Jan Klaasen met z'n Katrijntje de bazar eens rond. En ze ziet Luuks moeder bij Fiekje staan en haar keus maken: „Ik wil zo graag deze bladwijzer, m'n kind! Wie heeft dat zo keurig gedaan en jullie hebt toch zo weinig materiaal!" Ze wijst

naar de fijne blauwe kruisjes op het donkere karton. „Liefde”, staat er alleen.

„Cheffie heeft me van alles gegeven,” zegt de stille Fiekje en haar ogen glanzen. Luuks moeder ziet om naar het Heidehuis.

„Dat is wel echt het Huisje van de Liefde, hè!” zegt ze. „Luuk schreef zoveel heerlijk, dat ik dacht: ik wil dat kamp wel eens even zien.”

Dan komt Luuk en trekt Evy naar haar moeder, Evy, die net geprobeerd heeft om koek te happen . . .

„Moeder, dit is Evy Vogelberg, en denk eens hoe heerlijk, ze woont óók in Rotterdam!”

„Zij is zoals mevrouw van Vleuten!” denkt Evy, als ze Luuks moeder in de ogen ziet.

„Kom je eens bij Luuk, als ze thuis is?”

„Natuurlijk” — dat zijn woorden, die een liedje in je hart zingen, als je voor twee cent de griezelmuts binnengaat — de donkergemaakte fietsenschuur, waar Bibo je verwelkomt met een geheel veranderde stem. Je wordt ergens opgezet en ze rijden je heel hard rond, misschien in een kruiwagen. Maar in een hoek is watergeplens, o brr . . .!

Ze lopen schaterend even later te knippen in het felle zonlicht. De waterparels glanzen in het donkere en het blonde haar. En ze houden de armen om elkaar heengeslagen.

„Wat heb jij een leuke vader en moeder, zeg! Ik wist niet, dat een dominee ook zo . . . zo mee kon doen! Weet je, ik dacht, dat een dominee altijd ernstig moest zijn!”

„Mijn vader is vrolijk, hoor!” zegt Luuk.

„Ja,” er glijdt een ernstige, peinzende trek over Evy's gezichtje. En in het stille dennenbosje komen opeens aarzelend haar woorden. „Maar hij hoort toch bij God, hè!” En opeens breekt de zon op haar gezichtje door, omdat ze 't nu begrijpt en spontaan gaat ze verder, vlug opeens: „Weet je, ik vergat, wat Joosje gisteren zei, toen Anneke na de bijbelbespreking iets vroeg —

zomaar hardop, ik zou 't nooit durven, al heeft Cheffie het graag, dat je iets vraagt . . .

Anneke zei: Als je altijd naar God luistert, mag je dan niet meer vrolijk zijn en pret maken? En toen zei Joosje: Hoe doen we hier, Anneke? Luisteren we hier naar God, als we 's morgens uit de bijbel lezen, als Cheffie met ons bidt en de leidsters 's avonds een avondbespreking houden? Ja, hè! En zijn we hier vrolijk en blij? Ja. Maar dat komt juist, omdat God hier zo dicht bij ons is! Ik weet het zeker, dat als je bij God hoort, je leventje nog veel heerlijker en blijder worden gaat!

Zo zei Joosje het. En ik geloof, dat 't waar is. Jij ook, Luuk? Ik wil 't nu niet meer vergeten!"

„Ja,” zegt Luuk. „Joosje is een schat, hè! We mogen samen eens bij haar komen, als we weer thuis zijn. Fijn, zeg!"

Die avond luisteren ze in hun gezellig hoekje naar dominee Thompson. Hij vertelt een verhaal, dat de Heiland heeft gedaan, toen Hij nog op aarde was . . . De barmhartige Samaritaan. Op diezelfde steenachtige weg tussen Jeruzalem en Jericho heeft dominee Thompson zelf ook gelopen, want hij is in het land van de Here Jezus geweest.

Mevrouw Thompson ziet al die luisterende gezichtjes naar hem opgeheven. De laatste zonnestralen zetten de kamkamer in gloed. Wat luisteren ze — want nu vertelt de dominee van de bladwijzer, waarop het woordje liefde stond en van het gehele terrein van de bazar, waar hij het overal gelezen heeft, overal . . . al was het nu juist niet in die bepaalde letters. „Jullie hebt je best gedaan voor al die kinderen, die hierna zullen komen, kinderen uit donkere achterstraten, maar kinderen, die de Here Jezus naast jullie zet . . .! Ik mag morgen deze envelop naar die mijnheer van 't fonds brengen en 't is heel veel geld. Ik dank je allemaal en ik ben zo blij, dat ik hier op visite was en met jullie aan tafel mocht mee-eten. Ik zag wel, hoe je

dadelijk bereidwillig opstond, als Cheffie iets van je vroeg en ik geloof zeker, dat jullie hier liefde en vrede onder elkander hebt. Houdt het zo, dat is heerlijk. Er is in de wereld zoveel onvrede en twist!

Neem er straks ook iets van mede naar huis, waar het moeilijker voor je zal zijn, om je naasten te dienen en lief te hebben, zoals de Here Jezus dat heeft gewild, dan *hier* in deze kampsfeer . . .!"

Joosje Waler vindt Evy die avond als eerste in bed. Die anderen dralen zeker nog even buiten bij 't huisje, die stouterds! Ze zullen zo wel komen! Joosje stopt de dekens lekkertjes in Evy's rug.

„Joosje, zie je — ik zou *nu* iets willen vragen!"

„Ja, Evy?"

„Als je nu eens nooit zo erg blij geweest was thuis en op school. Als je nu eens geen moeder meer hebt en de schoolmeisjes hebben een hekel aan je . . . En al die mensen, die verdriet hebben van de oorlog dan! Waarom is er oorlog, Joosje? En waarom gaan de mensen weg, als je ze juist zo nodig zou hebben, zoals ik mijn moeder nodig heb . . .?"

„Ik weet het niet, Evy, ik weet dat alles óók niet, kindje! Ik begrijp zo, dat je het vraagt, want ik mis óók m'n lieve moeder zo en ik heb óók verdriet over al dat nare in de wereld! Maar ik weet wel *dit*, want ik heb het gemerkt bij mezelf: God kan ons gelukkig maken door alles heen!"

In Joosjes ogen stralen lichtjes. In Cheffie's ogen óók!

In de ogen van de andere leidsters ook . . .

Evy gaat vanavond gauw slapen. Niet meer praten of grapjes maken met Jellie en Luuk.

Want het is ook zo heerlijk om eens stil na te denken over iets, dat je niet meer vergeten wilt.

Geen vrolijk belletje meer, dat 's morgens net zo lang aan je oren klingelt, totdat je met je slaperige ogen Cheffie aanziet . . .

De krakerige stem van juffrouw Jetje blijft roepen: „Evy, half acht, dadelijk kom je nog te laat op school!”

De school . . . Evy is zekerder van zichzelf dan voorheen . . . In 't speelkwartier vormt ze het middelpunt van een groepje en zelfs de deftige verhalen van Grada Visser over 't hotel in Brussel en Namen vinden niet zoveel aftrek als de verhalen over de kampgebeurtenissen, waarop de gebruinde, vrolijke Evy haar klasgenootjes onthaalt. „Ik wist niet, dat dat kind zo leuk vertellen kon,” heeft Steffie eerlijk tegen de vriendinnen gezegd, en een paar anderen zouden ook wel eens naar dat enige kamp willen.

En heus, het wordt een beetje prettiger met de meisjes.

„Nog niet zo raar, om je met dat kind van Vogelberg te bemoeien, heeft ze niet het beste overgangsrapport gehad van hen allemaal?” En Steffie komt voor schooltijd met een Franse vertaling — „even vergelijk, Evy?”

Loes schrijft heel graag een som over en zelfs de lange, knappe Grada luistert met zichtbaar genoegen naar de kampverhalen, nét zolang tot het nieuwtje er voor haar af is . . . en Evy alles heeft verteld — alles, behalve dat ene, dat heerlijke van de Here Jezus, dat ze niet alleen niet zou kúnnen vertellen, maar óók misschien niet zou willen.

„Alles wat je wilt, Evy, dat kun je immers!”

Maar Evy overlegt: „Ze zullen stilletjes van me denken: wat een raar kind! Alléén de grappige dingen vertellen van het kamp!”

In 't speelkwartier vormt ze het middelpunt van een groepje.

„Ze is toch leuk, die kleine Vogelberg, hè,” laat Grada zich eens ontvallen in de kledkamer en Evy moet dat nu nét horen en er zich stilletjes over verheugen.

Maar toch — thuis is alles weer anders. Evy heeft heus alweer een paar keer een grote mond opgezet tegen juffrouw Jetje en toch had die gelijk, toen ze zei, dat Evy zo slordig was en haar eigen spulletjes op moest bergen . . .

Vader heeft naar de opgetogen verhalen van zijn meisje geluisterd. En in z'n korte, ietwat droge zinnen, heeft hij zelf ook van z'n reiservaringen verteld. Maar nu heeft hij alleen maar weer oog voor het boek, waaraan hij bezig is te schrijven . . .

En het is zo vreemd stil aan tafel, nu Coby en Karel óók weer weg zijn . . . Zo vreemd stil na al die heerlijke kampmaaltijden, waaraan gelachen en soms gezongen werd . . . Wel zegt Evy's hart biddend Cheffie's

woorden na: „Lieve Here Jezus, wij danken U, dat Ge ons dit alles geeft en ons zo blij maakt!”

Maar ze is niet altijd blij en soms, te laat voor een geregeld ontbijt, vergeet ze inderhaast om te denken bij het bidden.

Alles is thuis toch zo anders. Dominee Thompson heeft wel gelijk gehad, toen hij zei, dat dáár alles moeilijker was dan in zo'n kamp. Ja, ze is bij Luuk geweest, drie keer zelfs al. En telkens dacht ze toen: „Zie je, voor Luuk is 't niet zo moeilijk, bij Luuk thuis is 't zo leuk!”

De eerste keer reed juist een jongen z'n fiets de deur uit. Een paar vrolijke ogen keken Evy even aan, een beetje spottend. „Tom Trarbach; je vergeet gauw namen, hè. Dat jij nu weer net in dat kamp bij m'n nichtje moest zijn! Ik ben hier in huis, blij, dat oom en tante nu hier wonen — mijn vader en moeder zijn in Indonesië en ik was hier ergens in de kost. Maar nu heb ik 't veel gezelliger, hoor!”

Dat vertelt hij allemaal in één adem.

De jongen van de sneeuwbal, de jongen van de catechisatie!

Ja, prettig voor Luuk ook, Luuk, die immers geen broertjes of zusjes heeft — en hij zal een prettige broer zijn, denkt Evy. Of hij nog wel eens denken zal aan wat ze toen over haar vader heeft gezegd?

Luuk is een enig kind. Maar ze heeft zoveel vriendinnen! Nee, Evy is de enige niet en het is eigenlijk allemaal een beetje anders met die vriendschap van Luuk en haar, dan ze stilletjes heeft gehoopt en reeds in haar gedachten heeft uitgesponnen. Luuk is in Dordrecht in huis bij een doktersfamilie en daar is een tweeling van haar leeftijd. Soms mag er een van de twee mee naar Rotterdam. Zo heeft Evy al kennis gemaakt met Nans en Stans en ze vindt ze niet . . . niet zoals de kampmeisjes — méér zoals Steffie en Grada van school. Eenmaal heeft Nanda een beetje spottend naar Evy's ruiten jurk gekeken en gezegd: „Draag jij nog overgooiers?” terwijl dit juist zo'n prettige jurk is. Joosje

vond het ook en die heeft een dames-atelier in de stad en kan het dus weten!

Toch zijn ze wel aardig tegen Evy. Is ze jaloers? Nee toch? Je kunt toch wel begrijpen, dat zo'n leuk meisje als Luuk Thompson al vriendinnen had, voor ze Evy ontmoette?

Alles was wél prettiger, toen Luuk een keer mee mocht naar Evy's huis en ze samen waren. Maar wat Luuk gedacht zal hebben van het sombere huis, van vader, van juffrouw Jetje? Waarom moet Evy nu altijd aan zulke dingen denken. Luuk was toch vrolijk en gezellig en stekelige aanmerkingen heeft zij immers nooit, zelfs niet op Evy's jurken, die nu eenmaal een beetje anders zijn dan die van Luuk en Stans en Nans. En het is juist Evy geweest, die zo stil was die zondagmiddag, omdat ze telkens maar denken moest: „Hoe zou Luuk 't hier vinden?”

Zo jammer ook, dat Luuk in Dordrecht is de hele week. Je ziet elkaar haast niet. „Dit jaar mulo-examen!” troost Luuk, „en, als ik er kom, mag ik hier naar de Kweekschool!”

Vorige week zaterdag! Toen is 't heerlijk geweest! Toen was 't nét of er een klein stukje kampleven midden in Rotterdam was gezet. Heel aan de andere kant van de stad, waar Joosje Waler met haar zusters een dames-atelier heeft, zijn ze geweest.

En ze hebben een heerlijke dag gehad, want ze mochten allebei blijven eten. Zo lief was dat, want eigenlijk kwamen ze niet eens zo gelegen, want Joosjes zuster Maaïke, die er voor de huishouding zorgt (want hier is geen Catrien of Anna, zoals bij Luuk thuis), had juist een pijnlijk been. Joosje, die met haar zuster Gré voor het atelier werkt, stond nu ijverig in de pudding te roeren en had op haar vrije middag het hele huishouden op orde gemaakt . . .

Alleen viel de pudding een beetje te dun uit en kregen ze die in een glasje en juist dit alles maakte het voor Luuk en Evy net het kamp! Net het kamp! Door de

openslaande deuren hoorde je de vogeltjes in de kleine vierkante stadstuin, toen Joosje uit de bijbel las . . .

Ze mochten helpen afwassen. En Maaike zag vanaf haar stoel glimlachend toe, of ze 't wel netjes deden. En ze heeft het stralende gezichtje van Evy toegeknikt. „Kom maar eens gauw weer, het is hier altijd goed, het mag altijd!”

En Evy weet, dat ze zich in dit huis altijd op haar gemak zal voelen, in deze ruime keuken met Maaikes bloeiende potten in de vensterbank en de koerduif in z'n kooi.

Boven op het ruime, lichte atelier zijn de kampfoto's opgeprikt en Luuk en Evy zien 't dadelijk. En Joosjes oudste zuster Gré, die daar de laatste hand legt aan een teer wit bruidskleed, zegt: „Alle ateliermeisjes vinden, dat 't net is, of ze óók in 't kamp zijn geweest, want Joosje praat over niets ander!”

Evy ziet het open werkje in de glanzende witte zijde. „Duizenden steekjes!” denkt ze. En haar gedachten gaan naar het broddelwerkje in de handwerkzak op school. Heel voorzichtig streelt haar hand de sluijer. „Als je zo iets kan, wat moet dat heerlijk wezen. Ik kan helemaal niet handwerken!” Maar de luidruchtige Luuk roept over haar stille woorden heen. „Als ik trouwen ga, juffrouw Waler, dan moet u voor mij precies zo'n bruidsjapon maken, hoor!”

Dan lopen ze in 't Kralingse bos, elk aan een arm van Joosje. Luuk babbelt honderd uit over school, over thuis, over de catechisatie in Dordrecht, over de vriendinnen. Evy zegt niet veel, ze geniet van het wijde water, van de zonneschijn op het zomerlover. Je kunt denken, dat je nu weer in 't kamp bent . . .

„En Evy? Is jouw school al weer begonnen?”

„Ja!” zegt ze snel, „en de catechisatie ook! De dominee behandelt het hele leven van Petrus, de laatste weken; ik weet nog goed die avond in 't kamp, dat u ons ook van hem vertelde; ik vind het heerlijk, het nog eens te horen!”

„Weet u nog, dat we in 't rustuurtje op mochten schrijven, wat ons 't meest getroffen had in dat verhaal?“ vroeg Luuk.

„Ja,“ zegt Joosje en dan kijken Evy en zichzelf el-kander in de ogen. Want heeft Evy toen niet spontaan en zelfverzekerd op dat briefje gezet: „Ik zou niet zijn als Petrus, ik zou bij de Here Jezus gebleven zijn! Evy.“

Joosje bewaart het ergens thuis bij de andere briefjes. En nu vragen haar ogen: „En doe je 't óók, Evy?“

En als antwoord zegt Evy: „Alles is thuis zo anders dan in 't kamp!“

„Je hebt daar je lichtje aangestoken, thuis moet je 't laten schijnen!“

Daar zijn ze even alle drie stil van. Want zo is het immers! Joosje vertelt van haar zondagsschool in de stad. „Dat zou ik later ook zo graag willen,“ zegt Luuk en Evy valt haar bij.

„Misschien kom ik jullie over een jaar of wat halen om me te helpen. Je hebt gelijk, het is heerlijk om aan anderen van de Heiland te vertellen, Die ons zelf zo gelukkig heeft gemaakt.

Maar je hoeft daar niet zo lang mee te wachten. Daar is altijd gelegenheid voor. Zoek zelf maar in je omgeving.

O, kinderen, er zijn er zo veel, die niets van Zijn grote liefde weten!“

Binnen wacht juffrouw Maaïke met een kopje thee en dan moeten ze afscheid nemen. „Kom maar gauw eens terug!“ zegt ze weer en Joosje verzekert in de gang, dat de deur van hun huis eigenlijk altijd openstaat, al is hij dicht. Begrijpen ze dat?

Juffrouw Maaïke zorgt daar voor! Want die heeft met al die gasten eigenlijk de meeste drukte. En toch is ze zo blij met iedere gast . . .

„Vader kent de Walers een beetje,“ zegt Luuk onderweg. En hij zegt: „Er zijn daar al zoveel tranen gedroogd en al zoveel glimlachjes wakker geworden!“

„Soms is Luuk opeens zo dicht bij je . . . Ja, zó zegt dominee Thompson de dingen!” denkt Evy.

Ze is een keer met haar vader bij hem in de kerk geweest en ze heeft intens geluisterd. Vroeger, de enkele maal, dat je ging, dacht je altijd: „Dat is nog niet voor mij bestemd, daar moet je alleen naar luisteren, als je ouder bent!”

Nu, na 't kamp, begrijpt ze 't. 't Is juist wél voor haar en ze wil voortaan elke week gaan, met Luuk.

En nagenietend van deze heerlijke zaterdag, zegt ze:

„Vind je ook, dat ze alle drie op elkaar lijken? Ze hebben alle drie lichtjes in hun ogen.”

11 Een kindervisite op het atelier

Misschien heeft God Evy Vogelberg het gastvrije Walerhuis gewezen om haar te troosten in een verdriet, dat komen gaat. Mijnheer van Vleuten is benoemd in Hilversum als leraar aan de H.B.S. De verhuizing heeft zoveel voordelen voor zijn gezin en Evy kan dat ook wel een beetje begrijpen, als ze denkt aan de tere, kleine Nieneke, die zoveel ziek is in dit veenland, al wonen ze ook nog zo heerlijk buiten. Nieneke moet naar de bossen en daarom is deze vaste benoeming met zoveel meer lesuren voor het jonge gezinnetje een zegen.

Zo moet Evy zich langzamerhand losmaken van het huisje in Tuindorp, waar ze zich thuis voelt en waar ze met haar moeilijkheden mocht komen bij het moederlijke, begrijpende hart van mevrouw van Vleuten. En de kinderen . . .

„Je komt logeren in de kerstvakantie, Evy!” Dat is toch wel iets heerlijks om aan te denken? Mevrouw van Vleuten, die met hart en ziel naar Evy's kampverhalen heeft geluisterd, begrijpt, dat het afscheid moeite kost, al laat Evy 't bijna niet merken.

Haar vader zal zijn vrienden ook missen. Hij zegt er niet veel over. Hij heeft geweten, dat dit te verwachten was, omdat Van Vleuten maar tijdelijk leraar was. En Evy's vader kán afscheid nemen . . .

Evy krijgt hierin haar eerste les. En ze is prikkelbaar en opstandig in die weken. Waarom is er zoiets als afscheid in de wereld, als je 't juist zo heerlijk met elkaar hebt?

En dan is daar even als een zachte troost de gedachte: „Je hebt Luuk immers nog?”

Als ze op een sombere herfstdag naast haar vader op het station staat en de Van Vleutens uitgeleide doet, klemmen haar gedachten zich vast aan Luuk. Overmorgen is het zaterdag! Ze hebben afgesproken bij het museumpark. Zou Stans meekomen? Of Nans? Ze gaan wandelen naar het Kralingse bos . . .

Als een trouwe wachter staat Evy op het afgesproken plekje. 't Is een flinke wind! Maar wat hindert dat? Daar word je sterk van, lekker er tegen in! De wijzers van de torenklok schuiven langzaam en zeker vooruit. Nu komt ze niet meer, weet Evy opeens — half drie! „Zou ze ziek zijn . . .? Of zou ze . . . me vergeten zijn?” 't Is een kwartier gaans naar Luuks huis. Ze gaat met slepende voeten . . .

Tom Trarbach doet open. „Luuk?” zegt hij verbaasd. „Die is al lang weg met Stans, naar Boymans! Wist ze dan niet, dat je komen zou? Tante!” z'n vrolijke jongensstem galmt door de gang.

Daar is mevrouw! Verbaasd. „Wist Luuk dan niet, dat je komen zou? Ze is met Stans naar 't museum! Luuk heeft mij niets gezegd en ze waren zo vlug verdwenen, dat ik eigenlijk vergat te vragen, of jij daar ook zou zijn . . . Je kent Luuk, die wervelwind!”

„Ik heb een uur gewacht,” wil Evy zeggen. „We hadden om half twee afgesproken.” Maar er komt niets anders uit haar keel dan een benepen: „Dank u wel, mevrouw, nu weet ik waar ze zijn.”

O, Luuks moeder mag de tranen niet zien, de tranen van boosheid, die achter haar ogen branden!

„Ga er maar vlug achteraan!” zegt Luuks moeder, terwijl ze haar uitlaat en Evy mompelt iets van: „Dag mevrouw.”

Dan valt de deur dicht en ze is alleen.

Wat zal ze doen?

Naar 't museum gaan en doen, of er niets gebeurd is? Luuk kán de afspraak toch vergeten zijn. „Ga maar!” zegt een stemmetje zacht binnenin haar. „Je hoeft toch niet dadelijk het lelijke te denken van een ander.”

Maar Evy's trots is geknecht. Stans is mee, zie je wel! Luuk is 't niet vergeten. Maar ze gaat liever met Stans alléén, als die er is . . . Dat had ze toch immers al lang kunnen weten. Luuk en Stans, ze horen bij elkaar. Ze delen in Dordrecht de vreugden en de verdrietelijkheden van school; ze wonen bij elkaar in huis. Zij, Evy, staat er buiten.

Nee, niet naar 't museum. Net doen, of zij ze óók best missen kan, die twee! Ook niet naar huis, waar Catrien zaterdag houdt, waar juffrouw Jetje naar bed is gegaan met hoofdpijn, waar vader urenlang zit te werken en verstoord opkijkt, als je z'n kamer binnen komt.

Naar 't bos, alléén. 't Uitvechten — tegen de wind in en vooral geen medelijden krijgen met je zelf!

Ze gaat langs de Maas met ferme stappen. Ze dringt de tranen terug en ze probeert te denken aan haar laatste opstel, maar dan denkt ze vanzelf ook weer aan het kamp en aan Luuk, want daarover ging het natuurlijk . . .

Er breekt een donkere wolk open. Regen! Dat óók nog. Ze voelt zich langzaam nat worden, doch ze stapt maar verder, zonder op te zien.

En dan opeens ziet ze, waar ze loopt — dichtbij is een huis, dat ze kent — het huis met de geopende deur.

Ja, die deur staat open. Er stappen parmantig een stuk of drie jongetjes naar binnen van een jaar of zeven, acht . . .

Voor Evy voorbij kan glippen, want ze wil nu niet

daarheen, juist *nu* niet, heeft juffrouw Waler haar al gezien.

„Dat is toch Evy!” roept ze en ze heeft al een natte mouw te pakken. „Ben je op weg hierheen en kom je me helpen uit de nood, 't kan niet mooier!”

't Beste middel tegen alle verdriet is werk. Ook, als 't je eigenlijk wordt opgelegd tegen je zin. Want al doende krijg je er toch plezier in en je vergeet je zelf. Dat is altijd het beste bij verdriet!

Een kwartiertje later is 't Evy al duidelijk, waarom juffrouw Gré hulp nodig heeft. Joosje en Maaïke zijn op boodschappen uit. En nu komen er zaterdagmiddag eens vriendjes en vriendinnetjes van Joosje uit de binnenstad, waar ze haar zondagsschool heeft.

Maar Joosje heeft ze stellig niet vandaag verwacht, anders was ze niet uitgegaan. Het gaat niet aan, de jongens weg te sturen, want ze komen van zo ver en ze komen zo graag.

Juffrouw Gré heeft het druk en ze is moe. Wil Evy haar helpen om de jongens bezig te houden, totdat Joosje terugkomt?

Want Evy wacht natuurlijk óók op Joosje? „Nee,” zegt Evy zachtjes, „eigenlijk wandelde ik zomaar wat alleen!”

Juffrouw Gré heeft scherpe ogen. Heeft ze er erg in, dat er iets niet helemaal in orde is met Evy Vogelberg? „Doe vlug die natte jas uit en kom mee naar boven! Daar brandt een lekker vuurtje!”

Ze handelen samen alles af in de gang en de jongens vermaken zich door de duif te laten buigen en koeren. Ze zijn hier meer geweest!

Ze schikken zich boven gezellig om de grote atelier-tafel en dan komen de prentenboeken en het ganzenspel. 't Zijn leuke jongens! Herman is de oudste en parmantigste, Jan is de drukste en de dikste, Bobbie de kleinste en liefste. Evy is met alle kinderen altijd gauw goede maatjes. Komt het, omdat ze zelf zo opgaat in het ganzenspel? Ze vergeet Luuk en de regen

en alle verdriet — ze is hier thuis, alsof ze hier al véél, veel meer is geweest! En juffrouw Waler met haar werk op schoot, luistert naar de kleine babbelmondjes, die telkens zo'n goed antwoord krijgen van Evy's kant en als ze Evy hoort vertellen uit de prentenboeken, vraagt ze plots, na een kleine pauze: „Wat wil jij worden, Evy?”

„Ik weet 't niet . . . iets bij kinderen, denk ik wel eens. En eigenlijk nog iets anders, maar . . .!” Ze krijgt een kleur. Juffrouw Waler kan luisteren en ze kan wachten. En ze vraagt nooit. Dat is heerlijk!

Evy mag de limonade inschenken. „U ook?” „Nee, kindje, dank je.” En dan zegt Evy ernstig en ze ziet in het moede, bleke gezicht voor haar: „U moet heus een beetje gaan rusten, anders wordt u ziek. Ik zal wel alleen met de jongens spelen, heus, vertrouwt u 't me maar toe . . . Ze maken zo'n leven!”

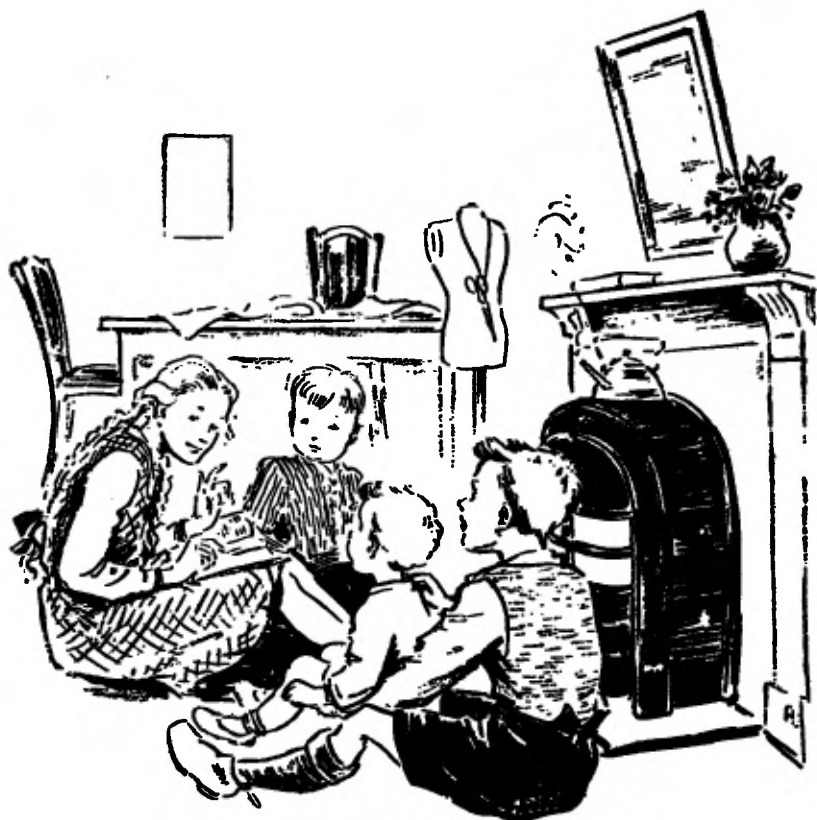
Ze zegt het alles zachtjes en met schroom. Ze vindt juffrouw Waler lief, net als Joosje. Ze lijkt ook op Joosje — ze is alleen langer en ook ouder.

En juffrouw Waler stemt toe. Ze bekent eerlijk, dat ze erge hoofdpijn heeft en het heerlijk vindt om even te gaan rusten. Maar vindt Evy 't niet naar?

O nee, Evy zit op de grond voor de haard en de jongetjes luisteren met open mond naar het verhaal van Jozef, dat ze vertelt uit het grote boek met de mooie platen.

En de dikste van de jongens zegt uit de grond van z'n hart: „Wat een akelige broers!” en de kleinste drukt zich tegen haar aan en zegt „méér — meer!” En Evy ziet het niet, dat hun kleren zo gelapt en versteld zijn en dat ze niet zo heel fris ruiken vergeet ze helemaal, als de grootste z'n wijde, blauwe ogen op haar vestigt en met een zucht zegt: „Wat was dat mooi! God heeft het nare helemaal goed gemaakt voor Jozef!”

Eén keer wordt ze gestoord door de bel. Ze helpt de bakker, die gelukkig weet, hoeveel broden het Walerhuis nodig heeft, want Evy vindt juffrouw Gré

Evy zit op de grond voor de haard en de jongetjes luisteren.

slapend op de divan beneden en durft haar niet wakker te maken... De zon is doorgebroken en schijnt de slapende in 't gezicht en als een echt verpleegstertje sluit Evy voorzichtig een van de overgordijnen...

Een half uurtje later vindt Joosje het troepje voor de haard. Ze houdt haar mantel aan, want ze moet met de jongetjes een boodschap doen. „Gaat Evy mee? Wat heeft die zich geweerd vanmiddag!”

Maar daar komen vlugge voetstappen op de trap. „Wat ben ik opgeknapt van dat slaapje. En dat je me niet eens hebt wakker gemaakt, Evy!”

Ze steekt haar arm door die van het meisje. „Wij

drinken samen nog even een kopje thee. Je bent toch zo terug, Joosje. En ik wil ook wel eens met m'n verpleegstertje praten. Of moet je al naar huis?"

Nee, Evy wil nog wel even blijven.

Het is stil op 't atelier, als het luidruchtige troepje verdwenen is . . . Juffrouw Gré luistert en Evy vertelt . . . Ze vertelt zomaar van alles — van thuis, van school, dingen, die ze nooit gedacht had aan iemand te zullen vertellen. En de vrouw tegenover haar luistert, ze doet niet anders dan luisteren.

En tot haar eigen verbazing hoort Evy zichzelf vertellen van het heerlijke tehuis van de Van Vleutens, dat nu weg is . . .

„Waarom moet er nu altijd afscheid wezen?" roept ze plots en er is een zucht in haar stem. En dan vanzelf komt er meer, komt het verdriet van vanmiddag weer boven en ze vertelt zachtjes van Luuk en van Stans; alle boosheid is echter weg en die éne traan, die toch niet meer terug wil, die mag juffrouw Gré wel zien, zij wel . . .!

En dan zegt ze helemaal niet veel, zij, die zo ernstig en aandachtig geluisterd heeft. Als Evy zwijgt, slaat ze een arm om haar heen en ze drukt haar even tegen zich aan en geeft haar een kus. Nu komt er nog een traan en nog één, maar het hindert allemaal niets.

En zachtjes komen de woorden van de ander in dit schemeruur, waarin een band tussen die beiden wordt gelegd.

„Zie je, kind, je bent een moeilijke les aan 't leren, de les van 't scheiden en die van 't delen!

We moeten elkaar in 't leven telkens weer afstaan en delen met anderen. En dat delen, dat afstaan is offeren. Maar wie echt eerlijk iets afstaat, ontvangt het altijd honderdvoudig weer terug van God. Kun je me begrijpen, Evy?" En Evy knikt.

„De moeilijkste ogenblikken van ons leven moeten we toch alleen dóór gaan. Mét God! En God stelt nooit teleur . . .

Proberen om niet boos te zijn op Luuk en Stans, kindje.

Dan komt de blijdschap terug, geloof me!

En zoeken naar allerlei mensen, niet waarvan *jij* liefde en gezelligheid vraagt, maar mensen, die liefde en gezelligheid van *jou* nodig hebben.

Kom je nog eens bij me? Misschien heb ik je ook wel een beetje nodig!"

En Evy's antwoord is een kus.

Thuis, op een plekje, waar je 't vanuit bed kunt zien, hangt het kaartje van crême karton, dat ze die laatste avond in 't kamp kregen. Daar staat de bevestiging van juffrouw Gré's woorden: „Jezus zegt: Laat uw lichtje schijnen voor de mensen!"

En die nacht droomt Evy van Herman met de grote, blauwe ogen, die haar aanziet en zegt: „Wat was dat mooi! God heeft het nare allemaal goed gemaakt voor Evy!"

12

Grada

„Elly! een beetje goedig nakijken!"

Roggetje heeft de Duitse vertalingen onderling laten verruilen, dat doet ze een enkele keer wel eens meer, om de stapel dictaten in haar tas wat kleiner te maken en óók, omdat ze . . . de leerlingen wil laten zien, dat ze ze vertrouwt, door ze zelf ze na te laten kijken van elkaar, terwijl zij opleest.

Het gebruikelijke gefluister is niet van de lucht.

„Niet te streng, Steffie!" „Een paar in laten zitten, Co." (Dit heel angstig en zachtjes.) „Ik heb er zovéél! Ze laat me 't werk vást overmaken en ik moet vanavond uit . . . Toe Co!"

„Ja, natuurlijk!"

En de bazige Ria draait zich om naar Evy Vogelberg, die achter haar zit. „Je verbetert voor me, hoor! Ik kan niet meer dan zes fouten hebben. Ik zal 't bij jou óók doen!”

Het is altijd verleidelijk. Maar . . . maar het mág niet en het moet niet.

Achter haar hand fluistert Evy opeens vast besloten en snel: „Je laat het bij mij, zoals 't is. Ik wil geen geknoei meer en ik kom er bij jou ook niet met een pen aan . . .!”

„Heilig boontje! Bangerd! Flauwerd!” Met tussenpozen, als Roggetje haar rug naar de klas keert om een moeilijke uitdrukking op te schrijven, wordt dit Evy Vogelberg fluisterend, verontwaardigd toegevoegd. Ze hebben allemaal, haast allemaal een fijne punt aan 't potlood. Even in de inkt . . . Roggetje ziet immers, dat je een potlood in je hand hebt en géén pen. Wie maakt je wat?

Dan plots is er een propje op haar bank. Evy Vogelberg krijgt een briefje! Jawel en dan nog van G.V.: Grada Visser, de oudste en de mooiste van de klas . . .

„Jij hebt goed praten. Jij bent de beste en jij hebt verbeteren niet nodig. Hoe kom je opeens zo heilig? Denk aan je zwakke zusters!”

Evy geeft niet toe. Zelf geeft ze rustig op: „Vijf fout”, terwijl ze ziet, dat er twee verkeerd zijn aange-streept, twee te veel — twee fout extra, dat heeft Ria dus expres gedaan.

Ria geeft brutaal op: „Zes fout”, maar 't kan Evy niet schelen; zij heeft het er nu goed onder gezet . . . Ria moet maar zien, hoe ze 't in orde krijgt!

Lekker, ze doet niet meer mee en ze staat even sterk in het weten, dat dit goed moet zijn!

Maar op de speelplaats is 't een gejoel van verontwaardigde meisjesstemmen. „Hoe kom je zo flauw . . . akelig kind, eerst meedoen en nu!”

En rustig zegt ze: „Ik had 't nooit moeten doen. 't Is

gemeen. Roggetjē vertrouwt ons. Ze controleert het werk nooit. Ik doe 't voortaan niet meer!"

En dan, dan hoort ze opeens de woedende Ria, die bang is, dat 't nog uitkomt óók, zó heeft ze inderhaast zitten knoeien: „Zit jij soms iedere avond in de bijbel te lezen, zeg? Waren ze in dat kamp óók allemaal heilig? Deden jullie er nog andere dingen dan zwemmen en fietsen?"

De kleur schiet Evy uit.

En voor ze 't zelf wil, komen er al woorden, haastige, vlugge woorden, om nog van Evy Vogelberg zélf te redden, wat nog te redden valt: „Ik lees geen bijbel, hoor je, en van dat kamp blijf je af. We waren er niet heilig, we hebben enkel plezier gemaakt!"

Mijnheer Tervoren weet niet hoe hij 't onder 't lezen met Evy heeft . . . Op een dreun ratelt ze een fijn gedichtje van Guido Gezelle af. Hij zegt er niets van. Want dat kind heeft iets, dat haar hindert, het is haar aan te zien.

Maar Evy, die nu ook eindelijk toestemming heeft gekregen om op de fiets naar school te gaan en juist de laatste tijd wel eens een eindje met Greet en Steffie meerijdt, die ze wel aardig vindt, gaat in één race door naar huis. Catrien krijgt een snauw, juffrouw Jetje géén antwoord op een heus niet onvriendelijke vraag . . .

Boven op je kamertje kun je niet blijven. Want daar ligt moeders bijbel, die je iedere avond eigenlijk een beetje meer leert ontdekken en die zoveel heerlijkjes te vertellen weet aan Evy Vogelberg!

En daar aan de muur het kaartje van het kamp, dat haar herinnert aan haar eigen verzekering: „Ik zou niet zijn als Petrus. Ik zou me niet schamen voor de dingen van Jezus, voor de dingen van God!"

„Wel Evy, hoe is 't nu gegaan?" Ditmaal zijn het niet Joosjes ogen, die vragen. 't Zijn andere ogen. De ogen van de Christusfiguur op Lotjes Heilandsplaat, op de plaat aan de muur van de catechisatiekamer.

Evy Vogelberg verbergt haar hoofd in haar handen. Zij voelt nu heel iets anders, dan dat ze vandaag de dingen heeft recht gezet en goed gedaan . . .

Zie je, eerst vertel je zulke dingen aan de Heiland Zélf. Hij weet alles van je. Je vertelt Hem zóveel tussen de stille muren van je kamertje in de beslotenheid van het veilige duister. Hij weet je angst voor een repetitie, voor de gymnastieklessen, Hij helpt je om geduldig te zijn met de handwerkles en Hij weet ook alles van de vriendschap met Luuk en Hij heeft gemaakt, dat het weer goed werd met Luuk . . . En nu heb je je geschaamd om eerlijk te bekennen, dat je bij Hem hoort en dat je daarom niet meer mee kunt doen met stiekeme dingen.

Er blijft niets anders over dan Hem ook dát te vertellen. En als je voelt, dat Hij je dat zelfs vergeven wil in Zijn eindeloze liefde, dan weet je opeens, dat je nét zo bent als Petrus en dat je zou willen, dat je nog ééns een kans kreeg om te tonen, dat je Hem tóch lief hebt. Net als Petrus die kans kreeg op de Pinksterdag . . .

Je krijgt óók wel eens een standje van juffrouw Gré. „Tante” Gré zegt Evy nu en „tante” Maaïke en dat vindt ze heerlijk, want ze heeft immers niet één tante!

Tante Gré ziet alles. En als ze zo zachtjes iets tegen je zegt, iets, dat zo echt waar is, dan vind je dat nog erger dan een standje, dat je zo dikwijls onverschillig-weg van juffrouw Jetje in ontvangst neemt . . .

„Evy, heb je weer spelden aan je ceintuur? Is de drukknoop er af?” Tante Gré heeft Evy's slordigheid ontdekt en ze wil haar helpen strijden.

Juffrouw Jetje . . .” begint Evy.

„Moet die jouw goed in orde houden? Een meisje van bijna veertien jaar! Zo onhandig kun je met de naald niet zijn, of dat kun je nog wel zelf! Kom mee, Evy. Ik geloof, dat juffrouw Jetje 't veel te druk met

jou heeft en daarom soms zo mopperig is. Hier is een naald en draad!"

Tante Gré is flink en lief tegelijk. Ze heeft in een stil ogenblik óók geluisterd naar het verhaal van de gebeurtenis op de speelplaats.

„We vinden dat allemaal moeilijk om er in zo'n omgeving voor uit te komen, dat we bij de Here Jezus horen, mijn kind! Ik weet het van mezelf. Om op 't atelier tegenover de meisjes en de klanten en ieder, die er mij naar vraagt, nooit verstoppertje te spelen, maar eerlijk van de Here Jezus te getuigen; het is wel eens moeilijk . . .

Maar het kan!

Jij kon wél hier op 't atelier aan die kleine jongens vertellen van God, doe 't ook op school, als je weer een kans krijgt . . .”

Die kans komt eerder, veel eerder dan ze allebei hebben verwacht.

Grada Visser heeft al een paar weken met een lapje op haar rechteroog rondgelopen en dat is een hard gelag voor een meisje als Grada, die wel weet, dat iedereen op straat naar haar slank figuurtje kijkt! De oogziekte blijkt erger . . . en op zekere middag komt ze bleek en ontdaan op school. 's Morgens is ze naar de specialist geweest. Is dat de flinke zelfbewuste Grada, die zenuwachtig een zakdoekje tussen haar vingers verfrommelt en met een door tranen verstikte stem vertelt: „O kinders, luister, ik mocht al niet eens meer naar school, maar vanmiddag wilde ik 't tóch, om 't jullie te vertellen . . . 't Is allemaal zo erg, ik moet om vier uur naar 't ziekenhuis! Ik moet er blijven óók, want als m'n oog niet geopereerd wordt, zou ik blind kunnen worden, heeft de dokter tegen tante gezegd.”

Er komt een snik.

„En ik zie er zo tegenop; vader en moeder weten van niets, het is dan zo verschrikkelijk, als je ouders ver

weg zijn en je niemand bij je hebt, die van je houdt, want tante . . . och, tante . . .”

Ze houden niet *allemaal* van Grada. Ze vinden haar dikwijls zo kattig en zo uit de hoogte. Maar vanmiddag voor schooltijd zijn ze stil, ze voelen met het klasgenootje mee.

En Steffie, 't vriendinnetje, troost: „Nu, eventjes pijn en dan ben je er af, zeg, blind worden zou nog veel verschrikkelijker zijn!”

Maar Grada snikt: „'t Is zo'n gevaarlijke operatie en ik zie er zo tegen op.” De klas staat stil verslagen om haar bank. Ze weten geen van allen verder iets te zeggen.

Maar als Roggetje binnenkomt, vermant Grada zich. Ze snuit haar neus en kijkt onverschillig in haar thema-boek.

Steffie seint: „Vertellen aan Roggetje?” Maar Grada knikt heftig van nee, want ze houdt niet van deze lerares . . . En als ze over tien minuten een beurt krijgt met oplezen, klinkt haar stem volkomen beheerst.

Steffie krijgt een briefje. „Tante zal wel aan de directrice schrijven, zeg maar niets! Ik kwam alleen op school om 't jullie te vertellen.”

Haar klasgenoten laten haar stellig niet in de steek.

Om vier uur staan ze om haar heen, om deze bleke Grada, die zo anders is dan gewoonlijk, Grada, die geopereerd moet worden en dat zo heel erg vindt. Maar ze weten niets te zeggen.

Dan wil er één wegrijden: „Gra, houd je taai, meid!” en de anderen mompelen iets dergelijks . . .

Wacht Grada op iets, op een woord, dat misschien helpen zal in deze troosteloze, donkere eenzaamheid?

Evy Vogelberg komt naar voren; ze krijgt een hoge kleur en ze legt een trillende hand op Grada's stuur. En toch klinkt haar stem vast, terwijl ze weet, dat allen verbaasd naar haar luisteren en Ria Bach vlak naast haar staat, Ria, die een hekel aan haar heeft . . .

„Grada, weet je, ik was laatst niet eerlijk, toen ik

aan jullie vertelde, dat ik nooit in de bijbel las, en dat we in het kamp niets anders deden dan zwemmen en fietsen. Daar hoorden we óók van God . . . En ik weet iets heerlijks van God . . . het zal . . . het zal jou misschien helpen. Als we alleen moeten gaan door . . . door een donker dal, of, zoals jij bijvoorbeeld naar die operatiezaal, dan is God bij je en Hij houdt je hand vast . . . Ik weet, ik weet zeker, dat het waar is en dat Hij 't doen zal, als je 't graag wilt . . ." Het blijft stil.

Ze omknelt het stuur van haar eigen fiets. „Dag!” zegt ze nog alleen. En ze ziet geen spottende, maar ernstige, stille gezichtjes om haar heen.

„Dank je, Evy Vogelberg!” zegt Grada Visser. Dan nemen de vriendinnen haar in hun midden en ze fietsen weg. Evy neemt een buitenweg en ze trapt tegen de wind in. Ze heeft een gevoel, alsof ze schreien moet, maar dan tranen van echte, grote vreugde, om iets dat ze zelf niet weet.

Grada Visser krijgt nog een paar welgemeende wensen mee van de vriendinnen.

Maar de woorden van Evy klinken na in haar hart, als ze de moeizame tocht moet beginnen, alléén . . .

13

Het allerbeste

Weet je, dat het zo moeilijk kan zijn om thuis datzelfde te doen, wat bij anderen zo gemakkelijk valt?

In het kamp is Evy al vijf minuten voor corveetijd present; thuis probeert ze altijd uit het gezicht te zijn omstreeks de tijd, dat de tafel gedekt moet worden. Soms, als ze juffrouw Jetjes oud en moe gezicht boven het theeblad ziet, als ze aan de tafel haar huiswerk maakt, neemt ze zich stilletjes voor, dat ze morgen niet wil vergeten, dat juffrouw Jetje haar nodig heeft.

In het atelier van de Walers zit Evy op een punt van de tafel.

En dan komt ze een paar keer op vlugge voeten de trap af tegen de middagmaaltijd en bepaalt haar speelse gedachten bij de lepels en vorken. En een enkele keer speurt ze een vleugje verrassing op het ietwat stroeve gezicht van juffrouw Jetje.

In het atelier van de Walers zit Evy op een punt van de grote tafel en kijkt naar de altijd bezige handen van tante Gré en Joosje, terwijl ze honderd uit vertelt van school, van de vriendinnen, van de kanaries, zelfs . . . van de Thompson-familie uit de bonbondoos en eindelijk ook van de toekomstplannen, want nu weet ze 't zeker: ze wil schrijfster worden, schrijfster van kinderboeken. Ze wil er graag voor studeren, zoveel als maar moet!

En dan bedenkt ze op een goede avond, dat ze eigenlijk nooit zo met haar eigen vader praat en dat

het toch zou kunnen zijn, dat hij behoefte heeft aan haar, Evy's gezelschap. Eenmaal heeft hij haar op zo'n avond, terwijl ze een beetje onwennig aanklopte bij z'n studeerkamer, meegenomen naar het balkon, waar ze samen gekeken hebben naar de machtige sterrenhemel en hij haar de sterrenbeelden wees. Samen konden ze stil zijn bij dit majestueuze schouwspel. Op deze ogenblikken voelt Evy ook gemeenschap met haar vader, evenals op de zondagen, dat hij haar meeneemt naar de kerk. Sinds het vertrek van de Van Vleutens is hun huisvriend, Ds. Westhof, een paar maal bij vader geweest. Deze twee stille mensen zullen 't goed kunnen vinden samen. En vader gaat nu vaak bij hem naar de kerk.

Maar als ze een volgende keer weer bij hem aanklopt, ziet ze hem onrustig, gestoord in z'n schrijfwerk en ze weet opeens, dat hij haar niet nodig heeft nu . . . Dan kan ze ook een volgende maal moeilijk woorden vinden en zó haar hart voor hem openen als voor de Walers — ze kán het niet . . .!

Ze schrijft nu wat meer en wat gezelliger brieven aan haar broer en zuster. Ze hoort toch ook bij hen.

Wat weten ze eigenlijk van elkanders leventje? En ze bewaart als een schat een brief van de broer, die haar zo prettig vertrouwelijk van Riet vertelt, die zijn meisje worden wil en een lief zusje voor Evy, en dat hij haar spoedig eens meebrengen zal.

Maar daar heb je nu bijvoorbeeld Jellie Ypema, die een trouwe brief-vriendin gebleken is. En je hebt zoveel aan die brieven van Jellie!

„Ik vind het zo moeilijk om dingen van jezelf aan vader en moeder te vertellen, al zijn ze nog zo goed en lief,” schrijft Jellie. „En aan m'n eigen zusje zou ik nooit schrijven, wat ik jou wel eens schrijf, ik bedoel over bidden en zo . . . Hoe zou dat toch komen? Maar ik geloof óók, dat het waar is, wat Cheffie eens zei in 't kamp, dat we alléén gelukkig kunnen zijn, als we iedere dag het allerbeste van onszelf proberen te geven, eerst aan Jezus en dan aan onze naasten!”

Jellie woont in het verre Friesland. En toch is ze voor Evy soms dichterbij dan Luuk. Luuk . . . ! 't Is wel weer goed geworden met Luuk. Maar Evy heeft begrepen, dat ze Stans en Nans hun eigen plaatsje moet laten. En nu is 't eigenlijk echt prettig geworden, zo'n verbond van vier waarin zij ook haar eigen plaatsje heeft. Maar met Jellie, die toch in 't kamp een van de stilsten was, zodat je toen véél meer het gezelschap zocht van vrolijke Luuk, met Jellie praat je per brief honderd uit!

Maar het allerbeste . . .

Dan opeens gaat alles weer mis. Kibbelpartijtjes over de nieuwe jurk, die juffrouw Jetje voor je gemaakt heeft en die je lelijk vindt, echt lelijk, hoewel tante Gré haar hoofd over je schudt en zegt, dat 't niet waar is. Tante Gré kan 't weten, die heeft feeënhanden en maakt immers alleen maar mooie, echt mooie dingen. Heeft Evy dus weer iemand verdriet gedaan, die 't toch echt goed met haar meent?

Op zo'n dag wordt het kanarie-werk weer in een vluchtje gedaan, zodat vader een en ander over moet doen 's avonds laat, als hij moe is . . . Zelden zegt vader daar iets van . . . en toch leest Evy soms een stil verwijt in z'n ogen.

Op zo'n dag doe je ook op school niet gewoon, maar nukkig en eigenlijk een beetje hooghartig. Je voelt je beledigd, omdat jij natuurlijk weer niet mee mag naar Grada, die nog steeds in 't Oogziekenhuis ligt, hoewel de operatie goed is gegaan. „Zie je wel,” denk je, „ze zien mij altijd voorbij!”

En op zo'n dag komt er altijd 't een of andere grote verdriet. Op zo'n dag is het gebeurd, dat juffrouw Stevens boos is geweest . . . Juffrouw Stevens vertelt wel eens bijbelse geschiedenis, als dominee Westhof een enkele maal niet komen kan . . . En zij heeft hun ook op een keer verteld, dat de dominee spoedig z'n zilveren ambtsjubileum zal vieren — in november! En zij heeft een plan bedacht — de meisjes zullen bij haar aan huis een kleed borduren voor de catechisatie-

kamer — „Ere zij God” — donkerrode kruisjes op een grijs fond met een motief van lijsterbessen. De jongens hebben gespaard voor 't materiaal. „Ere zij God”. Evy's hart herhaalt die woorden, die haar al heenwijzen naar het Kerstfeest, waarnaar zij zo verlangt.

En in de stille achterkamer bij het haardje zit Evy Vogelberg, die anders helemaal niet van handwerken houdt en doet haar best op de G. In haar hart zingt het lied en ze denkt . . . dit kleed komt op het plaatsje, waar de muur niet zo mooi meer is . . . Alles moet mooi zijn in het gebouw, waar we zulke heerlijke dingen van God horen, laat ik toch m'n best doen, dat het netjes wordt. En haar gedachten gaan naar de Grote Kerk, waar de catechisatiekamer eigenlijk tegen aan rust en waar alles zo mooi is . . . zo echt mooi. Het allerbeste, voor God.

Juffrouw Stevens blijft lang weg . . . anders komt ze telkens eens kijken. Evy tuurt op het voorbeeld; ze heeft een kleur van 't ingespannen werken en ze vergeet helemaal de weeë pijn in haar zij, die haar de hele dag zo gehinderd heeft. Haar stemming is vredig en ze neuriet zacht voor zich heen.

Dan komt juffrouw Stevens. Evy is in haar hart altijd een klein beetje bang voor haar en ze voelt nooit voor haar eenzelfde stille liefde en verering zoals voor de Walers en mevrouw van Vleuten.

Juffrouw Stevens' ogen worden groot, als ze 't handwerk van dichtbij beziet. „Maar, Eva, wat heb je uitgevoerd, de kruissteekjes vallen niet naar dezelfde kant . . . ! Dat moet ik allemaal uithalen, je lijkt wel een klein kind, dat men bij ieder kruisje moet nazien . . .” Rits, rits, gaat de naald door de stof . . . „Had ik geweten, dat je er niets van kon, dan had je aan dit mooie kleed niet mogen meewerken, want 't wordt er zo waarlijk niet fraaier op!”

Spijtig beziet ze 't werk. „'t Zal altijd te zien blijven. Een kleed voor de dominee, voor de catechisatiekamer. Een kleed met zulke woorden, waar iedereen

naar kijken zal . . .!" Juffrouw Stevens meent het niet zo kwaad. Maar ze is nu teleurgesteld en verdrietig over het geknoei.

„Enfin," als ze Evy's wit vertrokken gezichtje ziet, „ga nu maar naar huis, een andere keer blijf ik wel bij je zitten!"

Ze is niet op de fiets. En de straten, waarlangs ze heeft te gaan, zijn zo stil, dat niemand die paar tranen zal zien. Een meisje van veertien jaar huilt niet om een standje. Hoe dikwijls krijgt ze er niet een van de handwerkjuffrouw op school?

„Ik vind het zo naar," zegt ze zachtjes voor zich heen, „ik vind het zo naar, want het was een van de letters van de heilige naam van God. En het zal altijd te zien blijven, dat geknoei van mij, want de stof pluist zo!"

Zwaar, loodzwaar zijn haar benen. Is ze ziek? Ze weet het niet. Ze weet alleen, dat de hele wereld hopeeloos ellendig is en dat ze haast niet weet, hoe ze thuis moet komen. Ze kan niet denken, zelfs niet aan de pijn in haar zij, die steeds erger wordt; ze verlangt alleen maar naar bed, naar haar eigen stille kamertje. Evy Vogelberg is niet veel ziek geweest in haar jonge leven.

„'n Beetje kou gevat," constateert juffrouw Jetje, als Evy zonder middageten naar boven wil.

Maar de vader buigt zich, voor hij naar bed gaat met stille onrust over het bed. Evy slaapt . . . gelukkig.

Toch moet de dokter morgen maar eens komen, als het niet helemaal beter is!

Midden in de nacht ontwaakt Evy uit een onrustige slaap. Ze droomt van juffrouw Stevens, die met een grote schaar het mooie kleed in stukjes knipt. „Het is niets meer waard!" zegt haar strenge stem, „en jij moet het aan de dominee vertellen!"

Evy strijkt de haren weg van haar klam gezichtje. Ze is volkomen wakker nu, maar als ze de nare droom van zich af wil schudden wordt ze zich bewust van een felle pijn.

Zal ze roepen? Och, het zal wel over gaan . . .

Juffrouw Jetje, vader, Catrien, allen slapen. En het wordt aanstond morgen! Mórgen . . . heeft ze gisteravond wel gebeden?

Nee, ze heeft het niet gedaan; ze is zomaar weggeleden in de slaap. En ze heeft zoveel aan de Here Jezus te vertellen.

Ze vouwt de handen. Elke beweging doet haar pijn. En haar gebed is alleen maar een zucht: „O, God, ik kan niet bidden nu!”

Maar voor ze wegglijdt in een onrustige slaap is het alsof Eén haar troost, zoals een moeder moet kunnen troosten.

„Evy, Ik weet immers alle dingen. Ik zie het hart aan, mijn kind . . .!”

14 Evy zegt het nu tegen zichzelf

„Ik ben er niet geheel zeker van.” De dokter draait zich om naar vader, die op het trapje naar Evy's opkamertje staat. „Maar ik kom vanmiddag terug. Ze mag volstrekt niets gebruiken.”

Die dokter is vanmorgen vroeg gehaald door Catrien, maar daar heeft Evy Vogelberg ternauwernood besef van. Ze ligt met grote, wijd open ogen te woelen in haar bed en ze praat van alles door elkaar.

Over 't kamp praat ze, over Lot en Nieneke en over Hansje uit de volière, die weg is en die ze nergens vinden kan. Tegen schooltijd wordt ze er zich plots van bewust, dat haar vader bij haar bed zit en toch moet het woensdag zijn! „Is het woensdag, vader?”

„Ja, Evy, heb je pijn?”

„Nu niet meer, maar ik ben moe.”

Hij doet iets, wat hij niet meer heeft gedaan, sinds ze een heel klein kindje was, hij dekt haar toe. „Ga maar slapen, meisje!”

Om een uur of tien durft hij naar school te gaan. Evy ligt nu in een vrij rustige slaap.

Maar juist als juffrouw Jetje heel even om een boodschap is, wordt ze wakker en gaat rechtop in bed zitten. Wat is er met haar, wat gaat er gebeuren? Ze is hier alleen en ze is zo bang, ze weet zelf niet waarvoor. Ze klemt haar handen om de ijzeren spijlen van haar ledikant en ze roept met een felle angst in haar stem: „Vader, vader!”

Het is stil in het grote huis. Hoort niemand haar? Is ze hier alleen? Ze wil, ze moet iemand bij zich hebben, ze wil zich aan iemand vastklemmen, ze wil niet alleen zijn. „Juffrouw Jetje!”

Vreemd en schrill klinkt haar stem en toch zo flauw, dat Catrien, die een beetje doof is, niets hoort.

„Catrien!” roept ze dan, „Catrien!” De grote Friese hangklok tikt met regelmatige slagen, maar verder is het stil.

„Catrien,” roept ze nog een keer uit al haar macht.

Een langzaam sloffen op de trap. Daar komt Catrien. „O Catrien, ik ben zo bang!” Ze klemt zich vast aan de stevige figuur, die zich over haar bed heenbuigt. En Catrien ziet opeens een beeld voor zich van lang geleden, een kleine Eefje, waarop ze 's avonds wel eens passen moest en die ze suste, als ze door dromen verschrikt, wakker werd.

Dat kleine Eefje werd een grote Eva en Catrien heeft gemopperd over de rommel, die ze maakte en ze was wel eens gebelgd over de toon, die Eva aansloeg, zo brutaal tegen een oude meid, dat leerden die blagen van elkaar op school . . .

Maar ze is dat alles op dit ogenblik vergeten, nu ze het zieke meisje in haar armen houdt en haar zachtjes sust. „Stil maar, stil maar!”

Evy wordt kalmer. Ze ligt nu heel stil. De pijn krampt in haar lichaam. Maar haar gedachten zijn helder. Die voegen aan het beeld van de goedmoedige Catrien met haar blauwe japon en haar witte muts de omgeving

toe, waar ze haar altijd gadeslaat achter het keukentheebblad. Op de achtergrond de blanke muur met een tekst . . . rozen en madeliefjes en in gulden letters de woorden, die ze van klein kind af aan heeft gespeld: „De Here is mij een toevlucht te allen tijde.”

„Catrien!” zegt ze. „Die tekst, die bij jou in de keuken hangt, die is echt waar, hè?” Ze vergeet, dat ze eigenlijk haast nooit praat met Catrien, ze legt haar hart, haar angstige, benepen hart open voor de oude meid. „Ik ben zo bang voor wat er gebeuren gaat, zou de Here God mij zo vasthouden als jij nu, denk je?”

En Catrien, Catrien, die plots ook in duidelijke glanzende letters de tekst voor zich ziet, die ze soms maanden voorbij kan gaan, zonder hem echt te zien, omdat 't zo gewoon is geworden, dat hij er hangt, Catrien vergeet alles, behalve dit kleine, zieke meisje, dat troost nodig heeft. „Ja hoor!” fluistert ze. „Vást! Maar véél beter kan Hij het dan ik . . .!”

De dokter komt 's middags terug en onderzoekt Evy lang en nauwkeurig. Dan heeft hij een gesprek met vader, beneden.

Even later hoort Evy hun beider voetstappen weer op de trap.

De dokter staat bij haar bed en ziet haar vriendelijk aan.

„Ik wil je graag gauw beter maken, Eva!” zegt hij vrolijk. „Maar dan moet ik een beetje de ruimte hebben. Ik wilde je meenemen naar een grote kamer en daar met een andere dokter eens kijken, of we je weer gauw op de been kunnen krijgen. Want je wilt natuurlijk weer gauw naar school, hè?”

Naar school! Evy's gedachten zijn helder nu. „We hebben gymnastiek op 't ogenblik,” peinst ze hardop . . . „Gymnastiek!” zegt de dokter vriendelijk en hij tilt Evy op, uit bed, „eens kijken of ik daar vroeger nog sterk van geworden ben! Maar jij bent zo licht als een veertje, zeg.” Beneden in de kamer staat een

bedje. Evy wordt er opgelegd en toegedekt. Riemen worden dichtgegespt. En twee verplegers wachten bij de deur. Juffrouw Jetje snuit telkens haar neus.

Dan begrijpt Evy. Haar vader buigt zich over haar heen. „Je bent mijn flinke dochter, hè!” Er is stille droefheid in z’n ogen. „Ik kom dadelijk bij je in ’t ziekenhuis,” fluistert hij en kust haar.

Er is een tijd geweest, dat Evy Vogelberg zich zo alleen voelde. De laatste tijd is dat niet meer zo. Hoeveel vriendinnen heeft ze nu niet, grote en kleine. Hoe voelt ze, dat ze ook thuis veel van haar houden!

Maar nu weet ze, dat *dit* zo’n tocht is, waar tante Gré eens van sprak. Zo’n stukje levensweg, dat je alléén moet gaan. Ja, maar mét God. En wat Evy kort geleden tegen Grada Visser heeft gezegd, dat zegt ze nu tot zichzelf, als de brancard door de gang gedragen wordt.

Heel zacht rijdt de auto de hoek om. „Stil maar!” zegt de vriendelijke verpleger troostend. „We zijn er zo, hoor!”

Maar Evy hoort het ternauwernood. Ze is niet bang, ze verbaast zich over zichzelf, dat ze niets geen angst meer voelt. Ergens, waar vandaan? komen de woorden van Nienekes avondgebedje als een zachte troost. Ze zingen in haar hart en vergezellen haar, ze doen haar alle pijn even vergeten.

„’k Ben een musje, klein en nietig en bedreigd van alle kant. Laat mij, trouwe Heiland, schuilen in de holte van Uw hand!”

En ze weet, dat Hij doen zal met haar, zoals zij met Hansje deed, die ze eens heeft vastgehouden, veilig in haar hand, toen hem gevaar dreigde op die lentemorgen!

Ze ligt in een wit bedje op een zaal van zes. Ze weet helemaal niet, wat er met haar gebeuren gaat. Vader is even bij haar geweest. Nu is hij weg. Door het witte scherm ziet ze niet veel van de andere patiënten . . . Er is een grote stilte om haar heen. En er zijn vreemde dokters bij haar geweest . . .

Telkens komt de zuster even kijken. Ze is lief! Als Evy om drinken vraagt, schudt ze haar hoofd, maar haar zachte hand strijkt telkens even langs Evy's wang. Die hand is koel en troostend.

's Avonds komen de dokters weer. Ze praten rustig, met afgemeten stem, woorden, die Evy toch niet begrijpt. Maar ze ligt te verlangen naar een lief bekend gezicht, als ze al lang weer vertrokken zijn en de zaal wordt klaar gemaakt voor de nacht . . .

Dan is er dat bekende gezicht opeens! Tante Maaïke, die over 't smalle, witte bed gebogen staat, tante Maaïke die als bode van 't hele Walerhuis op vlugge voeten naar het ziekenhuis is gegaan en van de hoofdzuster toestemming heeft gekregen om Evy één minuutje te zien!

Tante Maaïke heeft op zulke ogenblikken niet veel woorden. Evy strekt de handen naar haar uit en tante Maaïke houdt ze vast in haar eigen koele handen. „Veel liefs van de zussen, Eefke. Ga nu slapen!” En haar handen houden zich nu met de dekens bezig.

„Wel te rusten, lieve Evy!” De zuster wenkt en tante Maaïke kust Evy Vogelberg goedenacht.

Dan breekt de eerste nacht in het ziekenhuis voor haar aan, een nacht van pijn en duisternis, waarin helpende handen telkens dichtbij zijn en waarin Evy verlangt, dat het toch maar spoedig morgen zal worden, morgen!

Als in een droom onderscheidt ze die eerstvolgende dagen het gelaat van haar vader, van Coby en Karel, hoe komen die hier . . . van de dokter, en even verstaat ze duidelijk het woord operatie.

Maar de angst is weg . . . er glijden zonnestralen op het witte dek en dan op een morgen staat daar de rechte, brede figuur van dominee Westhof. Juist dan is Evy helder wakker.

Die twee hebben elkaar altijd verstaan zonder veel woorden, al heeft mevrouw van Vleuten de dominee wel het een en ander van Evy verteld, misschien . . .

„Waarom is de dominee hier?“ denkt Evy. Maar het geeft haar een gevoel van rust en veiligheid, als hij haar smalle hand drukt.

„Je bent niet bang, Evy?“

„Nee dominee,“ zegt ze vast en ze ziet hem aan met wijd open ogen. „Maar . . .“ ze keert haar hoofdje toch even naar de muur, net zoals die koning Hiskia van Israël dat lang geleden heeft gedaan en vele zieke mensen na hem.

„Ik zou zo graag beter worden. Ik . . . ik wil nog zoveel doen. Ik heb nog zo weinig gedaan!“

Zacht spreekt zijn stem: „Niet wat wij gedaan hebben, zal ons gelukkig maken, maar wat de Here Jezus voor ons heeft gedaan . . . Dat weet je toch wel?“

Ja, dat weet ze wel. Haar gedachten zijn helder en ze toeven even, heel even bij de Mattheus-Passion, die ze beluisterd heeft . . . haar oor tegen de muur.

„Wat Jezus voor ons heeft gedaan . . .!“

„Ik doe alles fout!“ zegt ze zacht. „Ik óók!“ antwoordt hij stil.

„Maar je hebt 't altijd aan de Heiland verteld, hè Evy. Dan maakt Hij alles goed, tóch!“

„Tóch,“ zegt ze. Hij moet nu gaan en buigt zich nog even naar haar over. „Ik was heel blij met het mooie kleed. Daar heb jij óók aan meegewerkt, hè! Dank je, Eefje!“

Hij ziet, dat er een schaduw over het gezichtje glijdt, dat zo smal en bleek is geworden door haar ziekte . . . En ze ziet hem aan, of ze iets zeggen wil . . . „Eefje?“

„Ik heb maar één takje met besjes goed gedaan . . . Het andere was fout, het kleed is zo lelijk geworden door het uithalen. Dat is mijn schuld!“

„En . . .“ haar lippen trillen een beetje. „Ziet u, u heeft laatst verteld van die mannen, die de tempel bouwden en hoe ze óók de kleden maakten en hoe het allerbeste alleen goed genoeg was voor Gods Huis.

Het kleed is voor de catechisatiekamer . . . óók een

stukje van het Huis van God en daarom heb ik verdriet gehad, omdat juffrouw Stevens zei, dat ik het lelijk had gemaakt. Ik kan niet mooi handwerken, ik kan eigenlijk niets . . .!" Vermoeid glijdt haar hoofdje op zij door deze grote inspanning van het vele spreken.

Het is stil tussen die beiden.

„Zeg Evy?" „Ja dominee?" „Toen jij dat takje met besjes maakte, heb je toen aan God gedacht?"

Ze knikt met vragende ogen.

„Dan is dat takje met besjes het mooist van al! En dan zal ik daarnaar kijken, als 't kleet hangt, niet naar de pluisjes in 't midden. Denk jij maar veel aan God!"

Dan zegt hij hetzelfde, als in 't begin.

„Jij bent niet bang, hè? Ook niet als je geopereerd moet worden . . . Want dat gaat zo; je gaat slapen en als je weer wakker wordt, lig je weer in je bedje en de Heiland neemt je hand en gaat je beter maken, omdat je nog veel voor Hem mag doen . . .

't Zou ook kunnen zijn, dat je wakker werd in het Huis, waar Hij woont. Dan neemt Hij ook je hand en zegt, dat Hij álles al heeft gedaan! En bij Hem moet het heerlijk zijn, Eefje!"

„Ja!" zegt ze.

En als de brancard haar aanstonds mede neemt, klinken deze woorden na in haar hart, terwijl ze zich neerlegt om te gaan slapen.

15   Waar Jezus komt, is 't zonneshijn

Geduld . . .! Nu wacht Evy Vogelberg op herstel, maar dat komt langzaam, zo langzaam. Al die lange weken voor Kerstmis ligt ze daar stil en leert de les van het geduld.

„Evy is nog écht een kind." Dat hebben de groten van het meisjesinstituut wel eens smalend gezegd.

Maar hier, op deze zaal in deze wachtestijd, ontwaakt er iets in haar, begrijpt ze en leert ze dingen, die ze vroeger nooit begrepen heeft.

Een zaal van zes mensen . . . Och, die mensen hebben allemaal hun eigen moeite en verdriet. Zij, Evy, heeft vroeger wel eens gedacht, dat zij 't alleen moeilijk had . . . Nu neemt ze een kijkje in de wijde wereld, die zo vol leed is en een klein stukje van die wereld is besloten tussen de vier witte wanden van deze ziekenzaal.

Zie je, Evy heeft het misschien nog het beste van hen allemaal. Ten eerste, ze gaat beter worden! Heeft de dokter het niet zelf gezegd? Ja, ze moet heel stil liggen en geduldig zijn . . . Maar ze wordt beter! Dominee Westhof is bij haar geweest en samen hebben ze stil de Here Jezus gedankt. Maar er zijn er hier ook op zaal, die misschien nooit meer beter worden. Juffrouw Petter, die hier al voor de derde keer ligt . . . Geen wonder, dat ze wel eens knorrig is . . .!

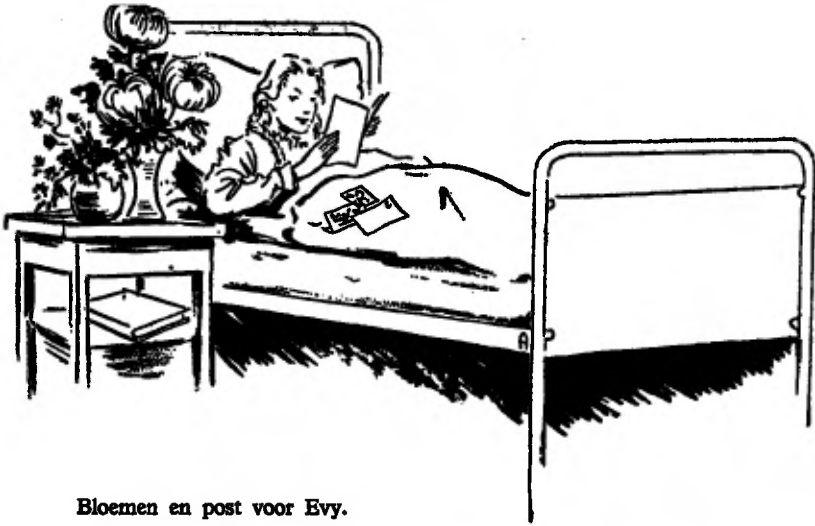
En dan heeft Evy zoveel vrienden.

Wist ze eigenlijk wel ooit, hoeveel ze er had?

Iedere dag brengt verrassingen. Het tafeltje naast haar bed is nooit zonder bloemen geweest, al deze weken! Bloemen van Coby en Karel uit Amsterdam, van Luuk en de tweeling, van . . . de meisjes van school. Daar heeft Evy een kleur van blijdschap om gekregen! Er zijn óók mensen, die *nooit* bloemen krijgen . . . Daar heb je mevrouw Stors, die eigenlijk een Zweedse is en hier in een vreemd land al een jaar in een gipsbed ligt. Haar kleine jongetje is bij vreemde mensen in huis, haar man is op zee. Bloemen en bezoek krijgt ze haast nooit . . .

Dan is er de post! Als zuster Toni met de post binnenkomt, zien altijd zes paar ogen haar in stille verwachting aan.

Bijna altijd is er post voor Evy. Wat denken ze trouw om haar. 't Maakt haar stil gelukkig! Kijk toch eens, zelfs een kaart van juffrouw Konijn! Van Ria,

Bloemen en post voor Evy.

van Jellie. Een kaart, waarop Nienke haar eerste schrijfproeven laat zien. „Word je weer gauw beter, Evy? Nienke, Hilversum.”

Er zijn óók mensen, die altijd vergeefs naar de post uitzien.

En dan het bezoek! Wat is het heerlijk, dat vader iedere avond mag komen! Vader alléén, zodat ze altijd samen zijn.

Vader is zo blij, dat Evy langzaamaan vooruit gaat.

„Zou ik . . . ik zal toch wel met Kerstmis thuis zijn, vader?”

Hij neemt haar hand. „Ik weet het niet, Eva. Ik hoop het van harte, maar je moet geduld hebben om helemaal beter te worden. Dat heb je toch wel?”

„Ik ben bang, dat ik zo achter zal raken op school . . .”

„Dat spijkeren we wel weer bij. Ik ben er óók nog.”

Ja, dat is nu toch heerlijk, als je een vader hebt, die zelf leraar is!

Ze moet opeens denken aan een kort, kernachtig briefje met grote, ronde letters, dat ze gekregen heeft.

„Hallo Evy! Kikker je al weer op? Even vertellen, dat we tegenwoordig weer les hebben van je vader. Hij kan toch enig zijn, zeg! Komt zeker, dat we ouder en wijzer worden en meer naar hem luisteren. En dan boeit hij je! Laatst heeft hij ons z'n verzameling fossielen laten zien. Fijn jò . . . Maar heus, hij verandert de laatste tijd, we vinden 't allemaal. Houd je taai, hoor! Adios. Tom Trarbach.”

„Vader,” zegt ze. „Ik . . . ik heb hier zoveel tijd om te denken. Ik geloof toch maar niet, dat ik later naar Leiden ga om te studeren. Anders heeft u niemand thuis. Juffrouw Jetje wordt steeds ouder. En als ik voor u zorg, kan ik misschien tegelijkertijd wel veel lezen en schrijfster zijn . . .?” Hij drukt de smalle hand. „Nu lijk je precies op je moeder, Eefje, precies op je moeder!” zegt hij stil.

Dan komen óók de Walers trouw. Heerlijk is dat! In het laatje van haar kastje, dat Evy helaas niet zelf openen mag, (gelukkig, dat ze een buurvrouw heeft, die 't voor haar doet, nu zij nog steeds onbeweeglijk moet liggen), bewaart ze als een grote schat het briefje van tante Gré, dat haar zo geholpen heeft die eerste moeilijke weken van stil liggen en geduld hebben.

„Lieve Evy, ik denk zo telkens aan je, onder 't werk door! Je zult het wel eens moeilijk hebben. Ziek zijn is ook een les, die geleerd moet worden. Maar ik weet en vertrouw van jou meer dan van iemand anders, dat je volhouden zult!”

Het is zo heerlijk, als iemand iets van je verwacht! Dat maakt sterk! Dat helpt je om de verleiding te weerstaan om eens even rechtop te gaan zitten en naar buiten te zien, als de zuster tóch niet kijkt; je krijgt zo genoeg van dat plat op je rug liggen. Maar . . . het mag niet. En er zijn hier mensen, die nog véél, véél langer geduld moeten hebben dan Evy Vogelberg. Kijk maar naar juffrouw Struik, die al maanden ligt met haar ene been in de hoogte, waar het vastgehouden wordt door een hele installatie. Wat zou juffrouw

Struik niet graag dat been naar omlaag doen en op snelle voeten terug gaan naar de boerderij in Zevenhuizen, waar ze woont en waar ze zulke gezellige dingen van kan vertellen . . . ! Maar ze weet óók: het mág niet!

Op zekere dag stapt Grada Visser de zaal op. Grada met een bril! Maar ze vertelt dadelijk, een beetje minder zelfbewust dan vroeger, (het is ook zo raar hè, om je schoolkameraadje in een ziekenhuisbed te zien liggen), dat haar ogen gelukkig gered zijn door die operatie en dat ze 't nu niets erg vindt, dat ze een bril moet dragen! Ze vertelt allerlei van school. „Iedereen vraagt naar je, zeg. Tervoren en Roggetje, Akkerman, en je hebt natuurlijk de groeten van Zonnetje en zelfs van 't Konijn!” Evy lacht eens.

Maar als ze weggaat, de vrolijke Grada, die toch weer dezelfde is van voorheen, buigt ze zich even dichterbij naar Evy toe. „Weet je, Evy . . .” en het komt er heel zacht en verlegen uit. „Ik . . . ik heb toen in die nare tijd zo dikwijls gedacht aan wat jij gezegd hebt bij dat fietsenhok. Er . . . er zijn er bij ons wel meer, die iets van deze dingen weten, maar als meisjes onder elkaar schaam je je er dan voor . . . Jij bent flinker!” „Och!” zegt Evy en ze moet denken aan die andere keer.

„En toen jij naar 't ziekenhuis gebracht werd en we hoorden, hoe ziek je was, toen heb ik tegen de anderen gezegd: „Ik weet zeker, dat Evy nu tegen zichzelf zal zeggen, wat ze tegen mij zei en het zal helpen . . . !”

En als Grada Visser weg is, moet Evy denken, dat het nu misschien beter en prettiger zal worden op school met de meisjes, als ze weer terug is in hun midden . . .

Mevrouw van Vleuten is óók een keer over geweest. En zij had een heerlijk plan bedacht. „Kijk, Evy, als dokter 't goed vindt, dat jij uit het ziekenhuis mag, brengen je vader en ik je met een auto naar ons huis in Hilversum. En je zult eens zien, hoe dik en stevig we je daar krijgen!”

En nu heeft Evy maar één groot verlangen: dat dit zijn mag, voordat het Kerstfeest is, want zeg nu zelf, hoe kun je dat heerlijke feest nu in het ziekenhuis vieren! En tóch zijn er zoveel mensen, die het moeten, Evy! Kijk eens naar Leentje, die nu bijna doof is en blind. Ze is maar even ouder dan jijzelf . . .!

Evy mag nu rechtop zitten. Ze heeft een transportmiddel bedacht voor Leentje, haar overbuurvrouw en haarzelf want de zusters, hoe lief ook, hebben het véél te druk om een ditje en een datje van de één naar de ander te brengen.

Dus hebben ze er iets op verzonnen. Leentje betast alles graag. Er is nu een dubbel koord gespannen over en weer en ze draaien in hun handen het koord rond. Daar hangt dan telkens het één of ander aan, dat van Leentje naar Evy moet, of omgekeerd.

Soms zwiept het voorwerp een beetje angstig dicht boven de verbandtafel, maar toch verbiedt de zuster het niet . . . Leentje, ach Leentje is zo gelukkig met een vriendinnetje op zaal; ze ligt hier al zo'n tijd!

Evy leert van Leentje, wat opgewektheid betekent. Leentje, die de bloemen, die Evy met haar heeft gedeeld, ternauwernood zien kan en die zo weinig heeft aan de gesprekken, die op zaal worden gevoerd! Zij is 's morgens altijd de eerste, die rechtop in bed zit en naar alle kanten knikt. „Goedemorgen, heb een goede dag vandaag!” Het klinkt zo helder, zo opgewekt.

Kent Leentje de Here Jezus? Evy weet het niet. Dominee Westhof is nog een paar maal bij haar geweest en heeft ook met de andere zieken gesproken. Maar Leentje heeft er natuurlijk niets van kunnen verstaan.

Hij is naar haar toegegaan en hij heeft z'n hand vriendelijk op haar hoofdje gelegd. Ze lachte hem tegen, maar later begrijpt ze pas, dat hij de dominee is. „Hij groet mij! Dat was prettig,” zegt ze dan met haar hoge stem. „Als hij weer komt, Evy, moet hij me óók weer groeten!”

Och, Leentje! Evy zal met mevrouw van Vleuten

eens overleggen, wat zij Leentje met Kerstmis sturen zal. Want Leentje moet iets héél moois hebben met Kerstmis, iets, waar ze echt iets aan hebben zal... Want Leentje zal haar Kerstfeest wel hier moeten vieren!

En dan moet Evy Vogelberg zich plots óók nog instellen op het Kerstfeest hier... Want de dokter heeft zoëven gezegd, dat hij 't beter vindt, dat ze hier blijft tot de eerste week van het nieuwe jaar. Het is zo'n teleurstelling... Ze keert haar hoofdje naar de muur, zij, die ligt in het donkere hoekje en ze ziet door haar tranen heen al de gezellige kaarten, die Joosje Waler gestuurd heeft, en die Evy tussen de zijplinten heeft geschoven om er telkens naar te kunnen kijken. Maar eigenlijk ziet ze ze vandaag helemaal niet en ze geeft geen antwoord, als Leentje, die niets van het vriendinnetje begrijpt, telkens aan het koord rukt...

Want Evy heeft iets uit te vechten met zichzelf...

En dan breekt de Kerstavond aan. Vader, Coby, Karel en Rietje komen morgen, maar op deze stille avond voor Kerstmis is tante Gré de enige bezoeker en die begrijpt alles ook zo goed.

„En nu ga je zeker morgen op de zaal Kerstfeest vieren, Eefke?”

Ze kan niet veel zeggen. „'t Lijkt me hier op zo'n dag zo naar!”

„Kijk Evy, Kerstmis vieren is dit: gelukkig zijn, omdat God ons Zijn allergrootste Gave gegeven heeft! Jij, die toch zoveel van de Here Jezus houdt, jij weet toch wel, dat we hierover *altijd* verblijd kunnen zijn, op welke plaats ook...!”

„Ik wil zo graag naar huis.”

En juffrouw Waler zegt niet: „Kijk eens naar de anderen op je zaal.”

Ze zegt alleen, voor ze Evy goedenacht kust. „Ik denk, dat God je deze dagen nog hier laat, omdat je iets dóór hebt te geven, Evy!” En dan leunt Evy even tegen het veilige plekje in tante Gré's arm.

Soms is 't heerlijk om te vergeten, dat je een meisje bent van veertien jaar . . .

De Kerstmorgen breekt aan, waarop het kleine gezin, dat zaal negen vormt, vroeger gewassen en geholpen is dan op andere dagen en onder de glanzend witte dekspreien ligt te wachten op de dingen, die komen zullen, want het is immers Kerstdag! Het eten zal zeker lekkerder zijn dan anders, over een paar uurtjes komt er bezoek en zelfs het kleine jongetje van mevrouw Stors zal komen . . .

Kerstmorgen! Een rood-gouden zon is opgekomen en straalt.

„Dat is de kerstzon!” zegt juffrouw Struik zachtjes en de oude grootmoeder Pot roept: „Hoor, de kerkklokken!”

Het zijn heden Kerstklokken. „Jezus is geboren!” zeggen ze.

En ze vinden weerklink in Evy's hart, waar het nu rustig en vredig geworden is. Zij zou óók de boodschap wel door willen geven aan iemand, die 't misschien nog niet wist, dat heerlijke: „Jezus is geboren!”

Evy is in de vroege morgen al zo verrast. Er is een grote bos hulst gekomen en Evy weet zeker, dat die fel rode besjes een groetje brengen uit Hilversum. Ze staan in 't midden op de tafel, zodat iedereen ze vanuit haar bed kan zien. En 't is zo heerlijk, dat vandaag juist zuster Riek op zaal is, die haar ook de eerste dagen heeft verpleegd en van wie ze is gaan houden!

Zuster Riek brengt Evy ook nog twee potjes met tulpen. 't Ene is van thuis en 't andere . . . Er is een briefje bij:

„Eva, ik hoop, dat je een goed Kerstfeest hebt. Je moet maar gauw komen kijken, hoe keurig het kleed hangt. Alle pluisjes zijn weggestreken, hoor, je ziet er niets meer van. Als ik geweten had, dat je toen al ziek was, had ik niet zo op je gebromd . . . juffrouw Stevens.”

Al deze dingen maken je gelukkig en stil.

's Middags bezoek! Allemaal van thuis en Riet is er ook bij, Riet, die haar zusje wordt nu. Een zusje, zoals ze er graag een heeft, zacht en lief . . . En Luuk komt óók. Luuk, die zegt: „Wat zal 't heerlijk zijn, als je er weer bent, ik mis je zo, Evy!”

En dan komt de avond. Ze liggen stil en een beetje moe, klaargemaakt voor de nacht, als de deur opengaat.

Daar komen ze, met brandende kaarsjes in eigen-gemaakte kandelaars, de kinderen van Joosjes Zondags-school! En ze zingen met hoge heldere stemmetjes en glanzende ogen.

En zelfs de norske juffrouw Petter keert haar hoofd om, want ze wil niet laten zien, dat er tranen komen, als die kinderen gaan zingen van de kribbe in Bethlehem.

De kaarsjes flikkeren op de nachtkastjes. En de zaal luistert met grote aandacht en stille vreugde. Soms neuriën er een paar zachtjes de woorden mee:

*Zo arm werd de Heer, der engelen Heer,
Die zondaren mint, zo nameloos teer,
Die ons wil vergeven, hoeveel het ook zij,
Zo arm werd de Heiland voor u en voor mij!*

Joosje is bij hen en tante Gré . . .

Evy ligt heel stil . . . Wat heerlijk is dit! Zie je wel, dat het óók hier Kerstfeest kan worden in je hart?

En nu zijn de kaarsjes uit. Donker is de zaal. Je hoort alleen de krakende voetstappen van de nachtzuster, die de ronde doet.

Zo'n ziekenzaal wordt wel eens een beetje ondeugend, als ze nog niet willen gaan slapen. Eens heeft Evy op 't rolgordijn schaduwbeelden vertoond. Dat kan ze!

Ze heeft er zelfs figuren voor uitgeknipt uit karton en je kan héél goed zien, wie ze voorstelden. Een van hen was de dikke nachtzuster. Toen hebben die grote en kleine mensen een poosje stilletjes plezier gehad . . . Juffrouw Petter, die toch de strengste is, heeft zelfs

gelachen, maar omdat het donker was, heeft niemand dat gezien.

„We zullen je missen, als je weggaat, Evy,” zegt grootmoeder dan wel eens.

Ja, hoe heerlijk het ook is, om naar huis te gaan, Evy weet, dat zij óók dikwijls aan deze mensen zal moeten terugdenken, met wie ze zo lang samen is geweest.

Nu, vanavond zijn ze samen stil. Ze horen in gedachten nog die kinderstemmen zingen. En hun harten openen zich voor elkaar.

Mevrouw Stors praat met juffrouw Struik.

„Als ik God niet had!” zegt ze. Evy hoort het.

En Evy weet, wat ze morgen gaat doen. Dan knipt ze letters uit een kartonnetje voor Leentje, dat zij die kan bevoelen.

„Jezus is geboren!” moet er staan. Ze zal zuster Riek om gloton vragen, want ze moet ze opplakken natuurlijk. Want dit, vanavond, heeft Leentje weer niet kunnen verstaan, al heeft ze iets van geflikker van de kaarsjes kunnen zien.

En dan zegt grootmoeder Pot zachtjes: „Alleen jammer, dat ik het Kerstverhaal niet gehoord heb . . . Dat miste ik zo . . .!”

„Ik ook,” zegt juffrouw Struik.

En dan in de stille schemer van de zaal ligt daar Evy en denkt aan het Kerstverhaal uit moeders bijbel, die een plaatsje heeft in haar nachtkastje . . . Maar vertellen is moeilijker dan schaduwbeelden maken . . .

En dan opeens, zomaar vanzelf, komen de woorden. Evy, de jongste van zaal negen, vertelt het Kerstverhaal in zacht gefluister.

Leentje slaapt al. Maar de anderen luisteren . . . luisteren.

Niemand verwondert zich. En Evy zelf verwondert zich óók niet, dat ze dit zo maar doet. Ze vertelt het verhaal, dat haar eigen hart zo heeft verheugd!

„En daar waren herders in diezelfde landstreek . . .”

Er loopt iemand langs de zaal, iemand, die misschien moest zeggen: „Stil, slapen gaan,” maar ze doet het niet, zij daar buiten staat even stil en luistert mee.

„Kom, ga je mee naar Hem toe . . . !” zeiden ze tot elkander.

„Ja,” zeggen de harten van al deze zieke, moede mensen. „Ja, wij willen óók naar Bethlehem gaan . . . , naar Jezus, de Heiland!”

Heeft juffrouw Petter dit eer gehoord, kentjmevrouw Stors dit verhaal in haar eigen geliefde Zweedse taal . . . ?

„En zij knielden neer met grote blijdschap in hun hart, omdat de Here Jezus gekomen was om hen gelukkig te maken en toen moesten ze verder om midden in de nacht aan alle huizen aan te kloppen om dat heerlijke te vertellen, dat de Verlosser gekomen was . . . ”

Dan wordt het stil op de zaal . . . Niemand zegt iets. Maar juffrouw Petter, die eigenlijk altijd zo onvriendelijk is, heeft nu haar hand uitgestoken en tast in 't donker naar de hand van haar buurvrouwkje. „Welterusten, Evy!”

De nacht is gedaald over het ziekenhuis. Maar Christus is geboren! En in deze Kerstnacht komt Hij tot de harten, die op Hem wachten . . . Waar Jezus komt, wijkt de nacht. Waar Hij komt, is 't zonneschijn!

Sinds je het weet, ben je nooit meer alleen. Zelfs al liep je in een donker bos . . . Zelfs al trok je naar een verre, vreemde stad, waar niemand je kende. Want je hoort nu bij Hem, bij de Here Jezus en het is óók voor jou waar geworden, wat voorin in moeders bijbel staat . . .

INHOUD

Blz.

1. Het vreemde eendje in de bijt.....	7
2. Maar er blijft er altijd één over.....	10
3. De zondag, die een zonnedag was....	18
4. In het hart van de stad.....	24
5. Meetellen doe ik nooit!.....	30
6. Zijn er vele Evy's in één?.....	36
7. Hansje	44
8. Tien dagen zonneschijn	51
9. Kampblijdschap	58
10. Thuis is alles weer anders	68
11. Een kindervisite op het atelier	74
12. Grada	81
13. Het allerbeste	87
14. Evy zegt het nu tegen zichzelf	93
15. Waar Jezus komt, is 't zonneschijn ...	99